

Par pasauli, ko tikai nojausām

2.-15. oktobris
Nr. 20 (83) 2013

CITĀDĀ PASAULĒ

VIDZEMES
DIONĪSS
**ANDRAŠS
FAZEKAŠS**

PATIESĪBA
PAR
GESTAPO
ŠEFU

**HEINRIHU
MILLERU**

**URĪNTERAPIJAS
NOSLĒPUMS**

CIEMOS PIE
DOMINIKĀŅU
MĀSĀM

**STĀSTI
ATGRIEŽAS!**
Meklējiet
34. lpp.

Fotogrāfs vēro:

**ITĀLIJAS MIRUŠO
CERĪBU PILSĒTA**

12 **DZIEDNIEKA
ZIEDONA KĀRKLINA**

**PADOMI MĀJAS
ATTĪRĪŠANAI**

Cena Ls **0.69**/EUR 0.98
Abonēt izdevīgāk

ISSN 1691-6735

IZDEVNIECĪBA DIENAS ŽURNĀLI

**GODĪGS
EIRO
IEVIESĒJS**

Iesaka numeroloģe un fen šui speciāliste **DITA BLŪMA-BALINSKA**

Šis ir nozīmīgs laiks un savā ziņā svarīgs Mēness cikls. Sevišķi lietišķajā jomā. Ikvienam, kas plāno lielus darījumus, dokumentu parakstīšanu, tehniskus un nozīmīgus pirkumus, ieteikums to darīt laikā periodā līdz 20. oktobrim. Šā cikla maģiskās dienas būs īpaši spēcīgas. Padoms tiem, kuri vēlas uzsākt kādas mazās maģijas, – noteikti izmantojiet šo laiku! Varat dedzināt čekus, aktivizēt mīlestību, veikt simorona rituālus, iekārtot naudas makus un taisīt vēlmju kolāžas, kā arī savas "burvju grāmatas". Tas pats attiecas uz tīri praktiskām un lietišķām jomām. Šajā periodā var mainīt darbu, stāties jaunā amatā, izmainīt darba pienākumus un apliecināt tos ar līgumu. Ari tiem, kas vēl šogad grasās iestūrēt laulības ostu, būtu vēlams to izdarīt līdz 20. oktobrim vai arī uzmanīgi izvēlēties īpašus datumus pēc šā perioda. Lai izdodas!

pirmdiena		otrdiena		trešdiena		ceturtdiena		piektdiena		sestdiena		svētdiena	
2.–15. oktobris				2		3		4		5		6	
				MD 27 ☀️04:18 ♈️ Jaunava		MD 28 ☀️05:32 ♈️ Jaunava 📍 21:57–24:00		MD 29 ☀️06:48 ♏️ Svāri 05:59 📍 00:00–05:59		MD 1/2 ☀️03:35/08:05 ♏️ Svāri ● Jauns 03:35		MD 3 ☀️09:25 ♏️ Skorpions 11:33 📍 01:27–11:32	
7		8		9		10		11		12		13	
MD 4 ☀️10:44 ♏️ Skorpions		MD 5 ☀️12:00 ♏️ Strēlnieks 15:21 📍 07:53–15:21		MD 6 ☀️13:09 ♏️ Strēlnieks		MD 7 ☀️14:08 ♏️ Mežāzis 18:17 📍 13:10–16:17		MD 8 ☀️14:56 ♏️ Mežāzis		MD 9 ☀️15:33 ♏️ Ūdensvirš 21:00 📍 03:04–20:59 🌙 Augošs 02:02		MD 10 ☀️16:03 ♏️ Ūdensvirš	
14		15		MĒNESS DIENAS Mēness dienas parāda noteiktu darbību veiksmīgāku izdošanos. Tas ļauj atrast īsto laiku savu plānu realizēšanai, lai tas notiktu daudz harmoniskāk un produktīvāk.		MĒNESS ZĪMES Atkarībā no horoskopa zīmes, kurā Mēness atrodas, var spriest, cik spilgti izteiktas varētu būt noteikta veida emocijas, kā cilvēki reaģēs, kāda būs pašsajūta un noskaņojums.		MĒNESS FĀZES Atkarībā no Mēness atrašanās vietas attiecībā pret Sauli un Zemi ir izteiktas četras fāzes, kas ietekmē cilvēku. Kad Mēness pie debesīm nav redzams, tam uz cilvēku ir vismazākā ietekme, bet pilnmēnesī arī enerģija dabā un cilvēkos ir daudz spēcīgāka un ietekme ir stipri izteiktāka.		ČIKA LAIKS Periods, kad Mēness neveido saikni ar nozīmīgām planētām, kas ietekmē mūsu ikdienu. Šajā laikā nevajag veikt darbības, kas prasa rezultātus, tomēr tas ir labs pārdomām. No čika laika nevajag baidīties, bet der atcerēties, ka šajā laikā ir apgrūtināta mērķtiecīga darbība un viss iecerētais var neizdoties.			
MD 11 ☀️16:27 ♏️ Ūdensvirš 📍 23:27–24:00		MD 12 ☀️16:49 ♏️ Zivis 00:06 📍 00:00–00:05											

VĒL VIENS KONKURSS NOSLĒDZIES!

Citādās Pasaulē 17. numurā izsludinājam konkursu un aicinājam jūs pastāstīt par pirmo tikšanos... ar mūsu žurnālu.

Nemaz necerējām uz tik lielu atsaucību. Jūs mums sūtījāt gan elektroniskās vēstules, gan tradicionālās – pa pastu. Dažas bija īsas un lietišķas, citas līdzinājās esejām. Izrādās, šis tikšanās bijušas tik daudzveidīgas – gan ar mistisku piesitienu, gan pavisam reālistiskas, gan, kā saka, aprēķina vadītas, lai izlasītu konkrētu rakstu, ko kāds ieteicis.

MĒNESS DIENU KALENDĀRS

MAGISKAIS

3.10. ☉ 05:32 – 4.10. ☉ 06:48	MĪLESTĪBAS DIENA. Ļoti harmoniska un gaiša diena. Viss izdosies. Visas pasākumi, ja tie iepriekš plānoti, sāms vērsti uz labiem mērķiem, gūs panākumus.
4.10. ☉ 06:48 – 5.10. ☉ 03:35	VECĀ GRAUŠANA. Labākā diena, lai pabeigtu tikai iepriekš uzsāktus darbus. Labi atbrīvojies no krāmiem, vecām, nevajadzīgām lietām. Nevajag neko lielu pirkt, nedrīkst lietot alkoholu. Var būt nevajadzīgi tēriņi.
5.10. ☉ 03:35 – 5.10. ☉ 08:05	MAĢISKĀ DIENA / PLĀNOŠANAS LAIKS. Labs laiks, lai plānotu, dedzinātu čekus, iekārtotu makus. Varat veidot vēlmju kolāžas, labi sākt veikt simorona rituālus.
7.10. ☉ 10:44 – 8.10. ☉ 12:00	PIRKUMU DIENA. Labi veikt pirkumus, izdot naudu, veikt ieguldījumus. Varat atļauties kaut ko vairāk nekā citās dienās.
9.10. ☉ 13:09 – 10.10. ☉ 14:08	MAĢISKĀ DIENA. Varat dedzināt čekus, iekārtot makus, veidot vēlmju kolāžas, veikt simorona rituālus kaut kā iegūšanai.
10.10. ☉ 14:08 – 11.10. ☉ 14:56	VĀRDA SPĒKS. Spēcīga ietekme izteiktajam vārdam. Labi prezentēt, reklamēt savus pakalpojumus. Labiem vārdiem ir liels spēks. Cilveki pret siltiem vārdiem kļūst jutīgi un uzņēmīgi. Tikai nemēģiniet glaimot vai liekulot.
12.10. ☉ 15:33 – 13.10. ☉ 16:03	ATTĪRĪŠANĀS DIENA. Labi atbrīvojies no krāmiem, kārtot mantas. Nav ieteicams pirkt neko lielu, izņemot ikdienas produktus, tāpat nevajag uzsākt jaunus darbus. Jāturpina iesāktais vai jādara kaut kas nenozīmīgs.
13.10. ☉ 16:03 – 14.10. ☉ 16:27	IZAUGSME DARBĀ. Labākā diena, lai uzsāktu vai mainītu darbu. Varat ieguldīt finanses kādos darījumos.

PRAKTISKAIS

ATSLODZES DIENAS PĒC MĒNESS FĀZĒM

4.10.
☉ 15:35 –
5.10. ☉ 15:35

11.10.
☉ 20:02 –
12.10. ☉ 08:02

FRIZIERA APMEKLĒJUMS

5.10.
☉ 08:05 –
6.10. ☉ 01:27

9.10.
☉ 13:09 –
10.10. ☉ 13:10

MANIKĪRS

01.10.
☉ 21:52 –
3.10. ☉ 21:57

10.10.
☉ 18:17 –
12.10. ☉ 03:04

ĪPAŠI LABI!

NAUDAS DARĪJUMI, FINANSES

3.10.
☉ 05:32 –
3.10. ☉ 21:57

7.10.
☉ 10:44 –
8.10. ☉ 07:53

13.10.
☉ 16:03 –
14.10. ☉ 16:27

CEĻOJUMI, TŪRISMS

5.10.
☉ 03:35 –
6.10. ☉ 01:27

8.10.
☉ 15:21 –
9.10. ☉ 13:09

9.10.
☉ 13:09 –
10.10. ☉ 13:10

ĪPAŠI LABI!

BALLĪTES, AKTĪVĀ ATPŪTA

5.10.
☉ 03:35 –
6.10. ☉ 01:27

9.10.
☉ 13:09 –
10.10. ☉ 13:10

ĪPAŠI LABI!

13.10.
☉ 16:03 –
14.10. ☉ 23:27

Atzīsimies, bija ļoti grūti izvēlēties, kuru vēstuli izcelt pāri citām, jo katrā bija kas interesants.

Pēc ilgām diskusijām par uzvarētāju tika atzīta vēstule, ko mums atsūtījusi

MĀRĪTE MAGONE

no Valkas.

Apsveicam! Par balvas saņemšanu lūdzam sazināties līdz

2. novembrim pa tālruni 67273311.

Mārites kundze ir ļoti aktīva – viņa dzied divos kolektīvos, vada biedrību *Valkas dāmu klubs*, organizē sadziedāšanās vakarus. Lūk, ko viņa raksta:

“Mans vīrs, zinot, ka ikdienā bieži esmu “citā pasaulē”, uzreiz pasūtīja šo žurnālu, lai nav jāmeklē kioskos. (..) Žurnālus dodam lasīt arī kaimiņiem un darba kolēģiem. Lasot jūsu žurnālu, esmu kļuvusi pat mazliet “burene” (tā mani nodēvējuši daži draugi). Lūk, konkrēts gadījums. Balstoties uz jūsu padomnieka ieteikumu, izveidoju kolāžu uz sarkanās pamatnes ar grāmatu, naudas maisiņu, novada ģerboni un literātu grupas fotogrāfiju. Mērķis – panākt, lai projektu konkursa iegūtu finansējumu pirmajai Valkas novada literātu kopkrājuma grāmatai. (..) Projekts tika apstiprināts. (..) Protams, nevar uzskatīt, ka, tikai pateicoties kolāžai, būs grāmata, bet esmu pārliecināta, ka viss kopumā mums palīdzēja, kaut kas Visumā mūs sadzirdēja, jo mērķis taču cēls – atcerēties bijušos literātus, publicēt pašreiz rakstošos un meklēt jaunus.”

Četrstūris: materiālā simbols un harmonijas sargs

Četras debespuses, četras stihijas, četri spēki – kvadrāta simbolikas lietojums dažādās kultūrās bieži ir radniecīgs un uzskatāms par universālu četru vienību atspoguļojumu. Kāds ir kvadrāta maģiskais spēks, un kā baltu senči prata izmantot arī citus četrstūra veidus?

▼ *Līva Romane*

Esam pieraduši, ka mūsdienas viss ierāmēts četrstūra formās. Lapas burtnīcām un kladēm, pie sienas karināta glezna un pat žurnāla raksta ievietotais fotoattēls visbiežāk apgriezts četrstūra veidolā. Lūkošanās uz simetrisku formu psiholoģiski atvieglo informācijas uztveri un rada stabilitātes izjūtu. Ne velti četrstūris dažādās kultūrās simbolizē patstāvību, zemi un materiālo pamatu zem kājām.

Saikne ar materiālo

Tradicionāli četrstūris tiek uzskatīts par vienu no universālajiem simboliem, jo tas sastopams faktiski visās kultūrās. Tautas tradīciju pētniece Latvijas Universitātes profesore Janīna Kursīte skaidro, ka tā ir visracionālākā un stabilākā no ģeometrijas formām: "Tas ir lietu sakārtotības ģeometrisks atveids. Kvadrāts norāda uz zemi pretstatā riņķim vai lodei kā debesu zimei. Ta ir

pabeigtība, cikla noslēgtība." Četrstūris simbolizē stabilitāti pretstatā trijstūra dinamikai vai aplīmetvertajai kustībai. "Platons reiz rakstīja, ka skatījis trīs asociējas ar ideju, bet četri ar idejas papildījumu, saistot to ar zemes līmeni," skaidro profesore Janīna Kursīte.

Dažādas ezoteriskās mācībās kvadrāts visbiežāk lietots kā materiālās un fiziskās pasaules simbols. Taroloģe Kristīne Dunska teic: "Piemēram, taro kārtis kvadrāts, kubs tiek izmantots kā materiālās pasaules simbols. Savukārt piecu kvadrātu kopums, kas veido vienādmalu krustu, ir līdzsvarotības un dabas spēku simbols." Arī taro un citu kāršu četrstūra formai nav tikai praktiska nozīme, lai būtu ērti lietot, četrstūrim piemīt zemes enerģija, kas palīdz domai un informācijai materializēties. "Katra kārts ir sava veida vēstījums. Novietojot informāciju uz četrstūra formas pamatnes, tiek izmantota arī visu četru taustāmo dabas stihiju – uguns, ūdens, zemes un gaisa enerģija," piebilst Kristīne Dunska.

Skaitļa atveidojums

Četrstūra kā geometriskas figūras pamatā ir četri punkti, četras līknes, tāpēc tas bieži tiek izmantots, lai shematiski attēlotu skaitli, kas jau ietverts simbola nosaukumā – četri. Kvadrāts līdz pat mūsdienām bieži tiek izmantots kā debespušu atspoguļotājs. Pirtnieks un dziednieks Ziedonis Kārklīns uzsver, ka debespušu virziens ievērots arī dažādos rituālos: "Agrāk, kad veidoja gadskārtu vai kādu īpašu gadījumu rituālu ugunsurus, tos novietoja atbilstoši četrām debespusēm un vēl četrus simetriski starp tām. Vidū bija liels rituāla ugunsurs. Šie skaitļi – 4, 8 un 9 – vienmēr bijuši latviešu tautas skaitīšanas pamatā."

Latviešu tautasdziesmās bieži apspēlēts skaitlis četri, norādot uz kādiem četriem spēkiem vai varoņiem, kas sīzētā darbojas. "Arī latviešu dainu uzbūvē pārsvarā ir četrindes, kur katrā rindā ir astoņas zilbes – četras plus četras," skaidro Janīna Kursīte. Aplūkojot četrindes un necenšoties iedziļināties piedāvātajā saturā, bet gan uztverot to kā shematisku zīmējumu, vizuāli pamanāma diezgan precīza četrstūra forma.

Dabas spēku vienotājs

Vēl kāds ļoti populārs četrstūra skaidrojums norāda uz četrām stihijām, kas tajā

Apļveida mājokļi, piemēram, jurtas, parasti ir rakstuņgāki klejotājtautām. Savukārt zemnieku tautas, kas ilgstoši apdzīvo vienu un to pašu teritoriju, māju pamatos liek četrstūrus.

Iesaka taroloģe **KRISTĪNE DUNSKA**

MAGĪSKAIS KVADRĀTS

Ja maģiskais veiksmes kvadrāts tiek gatavots pareizi, tas palīdz piesaistīt konkrētajā dzīves posmā nepieciešamās vibrācijas. Iespējams uztaisīt gan personisku veiksmes skaitļu kvadrātu, gan izmantot klasisko, kas sastādīts no vārdiem SATOR, AREPO, TENET, OPERA un ROTAS. Ja tas izdarīts pareizi, vārdi lasāmi vienādi gan no labās uz kreiso pusi un no augšas uz leju, gan pretējos virzienos. Kvadrātu var nēsāt līdzī vai novietot sev svarīgā vietā.

S	A	T	O	R
A	R	E	P	O
T	E	N	E	T
O	P	E	R	A
R	O	T	A	S

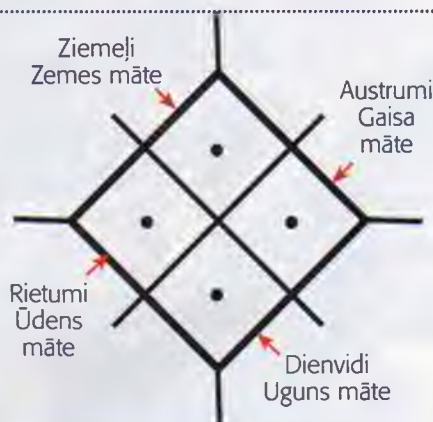
schematiski ietvertas: gaisu, ūdeni, uguni un zemi. Uguns stihijas pētnieks Gastons Bašlārs izsaka pieņēmumu, ka četras dabas stihijas saistītas arī ar četriem cilvēku pamattemperamentiem: uguns – ar holeriķiem, ūdens – ar flegmatikājiem, zeme – ar melanholiķiem, gais – ar sangviniķiem. Savukārt kvadrātā parādās to vienotība ar materiālo un esību fiziskajā pasaulē.

Savukārt dziednieks Ziedonis Kārklīšs teic, ka, skatoties caur baltu folkloras prizmu, precīzāk būtu lietot citus apzīmējumus: "Tas ir mūsu pamatmātes: Uguns māte, Ze-

Galvas auts nāmats bija četrstūrveida, un rucavniecēm tas joprojām ir tāds. Sieviešu lakatiem četrstūra forma vienmēr bijusi aktuāla.

vienmēr bijusi aktuāla." Savukārt rotu ornamentos kvadrāts vai cits četrstūra veids nav bijis pārāk iecienīts, tur dominēja apla formas un dažādi sarežģītāki raksti. Professore Janina Kursite skaidro, ka amuletos četrstūrveida plāksnītes bija biežāk pārstāvētas: "Uz tām iegravēja dažādas aizsargzīmes, taču arī šādi elementi kopumā senču rotās nebija populāri." Ar dažādām četrstūrveida zīmēm rotāta māju lejasdaļa, jo tā savā ziņā pieder zemes pasaulei, stabilitātei, ko figūra simbolizē.

Baltu folklorā raksturīgs pamatmāšu attēlojums kvadrātā, kurā katra novietota atbilstoši konkrētai debespusei. Enerģētiski harmonizējoša un līdzsvarojoša zīme.

IKDIENAS MAĢIJA

✦ Lieliski noder puķu dobjū iekopšanai – stādot enerģētiski labvēlīgus ziedus atbilstoši zīmes līnijām un nosēšoties tiem vidū, var saņemt lielisku enerģijas pieplūdumu.

✦ Vizualizējot zīmi, jāmēģina nostāties tās centrā un uzrunāt katru no četrām dabas mātēm, pagriežoties pret attiecīgo debespusi. Tā var iegūt līdzsvaru un pozitīvu enerģētisko lādiņu.

mes māte, Gaisa māte un Ūdens māte. Moderni tās ir saukt par stihijām. Taču stihija ir kaut kas tāds, ar ko cilvēks netiek galā, bet ar šīm mātēm patiesībā jau visu spējam sarunāt." Folkloras pētnieki izskaitlojuši, ka baltu senčiem varētu būt nedaudz vairāk nekā 50 dabas māšu, taču šīs četras uzskatāmas par galvenajām. Līdzīgi četrstūris kā četru dabas ietekmju atveids atrodams arī citās kultūrās, taču dažās no tām tas izmantots konkrēta dabas elementa – zemes – atspoguļošanai. Šādi uz četrstūri lūkojas gan budisti, gan ķīnieši, bieži arī kristieši.

Aizsargzīmju pamats

Kvadrāts baltu folklorā uzskatāms par primāro zīmi, jo tai ir konkrēts centrs – figūra ir simetriska. Taču, pēc dziednieka Ziedona Kārklīša domām, tā nav viena no biežāk apskatītajām zīmēm rakstos: "Kvadrāts ir, un tam ir liela loma, taču folklorā par to nav daudz runāts." Bieži kvadrāts ieausts dažādos tērpos kā saules simbols, jo tās tradicionālo simbolu apli gluži vienkārši fiziski nav bijis iespējams ieaust. Dziednieks uzsver, ka visbiežāk kvadrāts atrodams jostu rakstos, mazāk apģērbā.

Tautas tradīciju pētniece Janina Kursite uzskata, ka senajā apģērbā četrstūris parādījies diezgan uzskatāmi, taču ne vienmēr kā ornamenti: "Galvas auts nāmats bija četrstūrveida, un rucavniecēm tas joprojām ir tāds. Sieviešu lakatiem četrstūra forma

Iesaka taroloģe
KRISTĪNE DUNSKA

Rituāls ENĢEĻU SVĒTĪBAI

1. Ņem četras baltas sveces un novieto kvadrāta formā atbilstoši katrai debespusei.

2. Uz katras sveces uzraksta ercenģeļa vārdu:

✦ **dienvidos** – ercenģeļa Mihaēla vārdu, kam lūdz aizsardzību;

✦ **ziemeļos** – ercenģeļa Uriēla vārdu, kam lūdz tālredzību, harmoniju un jaunu ideju pozitīvu virzību;

✦ **austrumos** – ercenģeļa Rafaēla vārdu, kam lūdz veselību;

✦ **rietumos** – ercenģeļa Gabriēla vārdu, kam lūdz mīlestību, intuīciju un sapratni.

3. Sveču kvadrāta vidū liek kādu priekšmetu, ko lieto vai valkā ikdienā.

4. Vēršoties pie katra ercenģeļa, aizdedzina tam atbilstošo sveci un pateicas par iespēju sazināties.

5. Ļauj svecēm izdegt līdz galam.

Zemnieku arhitektūra

Māju celtniecībā par telpas formu biežāk izmantots taisnstūris, retāk – kvadrāts. Taču tas bijis aktuāls sētu būvniecībā. Dziednieks Ziedonis Kārklīšs skaidro: "Māja, klēts un noslēgts pagals, izvietoti šādā formā, ir enerģētiski ļoti labs risinājums, jo kvadrāts aptver celtnes." Tas pasargā, piedod stabilitāti un noslēgtību procesiem.

Četrstūra formā līdz pat mūsdienām tiek iekopti dažādu Eiropas tautu lauki, dārzi. Ur latviešiem pazīstamos platuma grādos arī šāda veidola mājas ir ievērojami aktuālākas nekā apļveida celtnes. Professore Janina Kursite stāsta, ka tas liecina par Eiropas iedzīvotāju pastāvīgo dabu un vēlmi apmesties kādā vietā ilglaicīgi, ģeogrāfiski piesaistot savu sa dzīvi konkrētajai vietai. "Apļveida mājokļi piemēram, jurtas, parasti ir raksturīgāki klejotājiem. Savukārt zemnieku tautas, kas ilgstoši apdzīvo vienu un to pašu teritoriju māju pamatos liek četrstūrus."

Eiropas tautu mājokļos arī katra telpa veidota četrstūra formā. Professore Janina Kursite teic, ka, vadoties pēc baltu folkloras, katrā istabas četriem kaktiem pilda konkrētu funkciju: "Ir svētkakts, kurā novietojami ģimenes svētumi un svētbildes, divi neitrāli kakti gultām un citām mēbelēm un tukšai kaktis pie durvīm." Tagadējā Latvijas teritorijā ienākot kristietībai, dainās palēnām iezogas jaunās, senčiem līdz tam svešās ietekmes. Nu katrā no iepriekš minētajiem istabas kaktiem mit arī pa svētām eņģeļiem.

Četrstūris dažādās kultūrās

◀ **KRISTĪGAJĀ MĀKSLĀ** kvadrāts ir zemes simbols. Tā formas nimba attēlojums virs kāda galvas apliecina, ka persona bijusi dzīva mākslas darba tapšanas laikā.

Seši vienādi krusta formā izvietoti kvadrāti ir daudzu **KRISTĪGO BAZNĪCU** celtniecības pamatā. ▼

ALKĪMIJĀ četrstūris kā skaitļa simbols aptver attīstību no zemākā uz augstāko: melns ▶ balts ▶ sarkans ▶ zelta.

◀ Leonardo da Vinči slavenais zīmējums **Vitruvija cilvēks** uzskatāms par cilvēka ķermeņa un Visuma struktūras analogiju. Zīmējumā ietverts gan aplis, gan kvadrāts, norādot, ka cilvēks vienlaikus atrodas gan garīgajā, gan miesiskajā pasaulē.

FEN ŠUI kvadrāts simbolizē stabilitāti un matēriju, savukārt taisnstūra formas spogulis vairo vīrišķo enerģiju.

▲ **ISLĀMĀ** kubveida (telpiska kvadrāta) celtnes kaaba simbolizē musulmaņu vienotību un Dieva vienrēizīgumu, savukārt kvadrāts ir sirds simbols.

BUDISMĀ kvadrāts ir zemes simbols. ▼

Laika ritējuma mērs

Gadu simtiem un tūkstošiem laika skaitīšanai izmantoti visdažādākie pulksteņi un kalendāri – no saules pulksteņa un maiju kalendāra līdz pat mūsdienu elektronikas brīnumiem un Gregora kalendāram. Arī četrstūris senčiem kalpojis kā laika mērogs – gan stundu, gan gadskārtu un pat gadu mērogā. “Katram tā stūrim secīgi piedēvējot laikam atbilstošus saulgrīžus, ie-

spējams rādīt gada ritējumu,” skaidro dziednieks Ziedonis Kārklīns.

Latviešu folklorā skaitlis četri, kas ir tiešs kvadrāta formas skaidrojums, simbolizē gada pabeigtību – nomainās četri gadalaiki, un gads ir pagājis. Taču allaž seko nākamais – uz to norāda kvadrāta nepārtrauktība. Atšķirībā no apla kvadrāts kā simbols ir pietuvinātāks laicīgajai pasaulei, uz ko norāda tā stūri. Profesore Janina Kursīte skaidro, ka senāk senči dienu un nakti iedalīja

četros cēlienos, kas attēloti kvadrātā: “Vakars, kad beidzas gaisma un sākas nakts, pirms pusnakts, pēc pusnakts un no gaismas aušanas līdz saules lēkšanai. Tāpat bija arī četri dienas cēlieni.” Arī līgavas meklēšanas laiks noslēdzās ar četrstūra simbolizēto skaitli, kad jāsaka galavārds. “Kad pagāja četri gadi, mēneši, cerams, ne dienas, līgavai bija jāsaka jā vai nē un līgavainim jāizšķiras, vai vest viņu mājās vai ne,” paskaidro profesore. ☉

Dzeltenais debesu nektārs

Pirms dažiem gadiem urīnterapija Latvijā bija populāra, bet patlaban šķiet, ka dziednieki vairāk pievērsušies citu ārstēšanas metožu izmantošanai. Tomēr, pēc alternatīvās medicīnas pārstāvju domām, urīns joprojām ir lielisks ārstniecības, profilakses un kosmetoloģijas līdzeklis.

▼ *Anna Kirilko*

Krūzīte ar remdenu, dzeltenīgu šķidrumu uz galda gandrīz ikvienam no mums asociējas ar padziusu kumelišu vai liepziedu tēju. Tomēr var gadīties, ka dažu savdabīgāku cilvēku mājās tēju ir aizstājis paša saimnieka urīns. Gan vēlēdamies izārstēties, gan veidami profilaksi, daži nolemj pievērsties tā dēvētajai urīnterapijai – dažāda veida praktiskai urīna izmantošanai. *Citādā Pasaule* meklē šādas rīcības iemeslus un izpēta terapijas plusus un minusus.

Tūkstoš gadu sena pagātne

Lai cik neparasta šķistu tāda ārstniecības metode, tās popularizētāji uzsver, ka urīna lietošana dažādiem mērķiem ir tūkstošiem gadu sena – to praktizējuši jogi un ajūrvēdas sistēmas piekritēji. Ta dēvēto amaroli (*amari* – urīns) jogi izmantojuši, lai saglabātu sava ķermeņa šķidrumus paša organisma aprītē, iegūtu garīgo enerģiju un sasniegtu apgaismību. Savukārt ajūrvēdiskā diēta maina urīna sastāvu un padara to veselīgāku, tāpēc, piemēram, augsts noteiktu hormonu sastāvs rīta urīnā palīdz jogam iegūt meditativu stāvokli.

Kāds sens sanskrita teksts, ko dēvē *Damar Tantra*, satur pat 107 vārsmas par tīrā

ūdens jeb personīgā urīna labvēlīgo ietekmi. Urīnterapijas popularizētājs Genādijs Malahovs savā grāmatā *Ardievas slimībām. Bioritmoloģija un urīnterapija* apgalvo, ka šajā un citos indiešu pierakstītajos avotos urīns ir dēvēts par zālēm drosmīgajiem. Tas ir debesu nektārs, kas cilvēku attīra, dod spēku, iznīcina slimības un vecumu. Autors citē senos tekstus, kuros minēts, ka cilvēki, ilgu laiku regulāri pickopjot urīnterapiju, iegūst

Pat Bībele rekomendē urīnterapiju, un tas lasāms Salamana pamācībās.

pārdabiskas spējas: „Pēc divpadsmit gadiem viņš (cilvēks, kas lieto urīnu) kļūst nemirstīgs. Čūska un citi indīgi radījumi viņu nevar ievainot... Uguni viņš nesadeg un ūdeni nenoslīkst.”

Savukārt *Dr. K. P. Mičela* grāmatā *Urīna terapijas brīnumi* uzsvērts, ka pat Bībele rekomendē urīnterapiju. Un tas lasāms Salamana pamācībās 5 (15–18):

“Dzer ūdeni pats no savas bedres, un lai tavas upes iztek no tava paša akas! Jeb vai tavi avoti lai aiztek projām un tavu strautu ūdeni izgāžas uz ielām? Nē, bet lai tie pieder tev vienam un nevienam svešiniekam kopā ar tevi. Lai tavas akas avots ir svētīts.”

Romieši bija pārliecināti, ka, lietojot urīnu kā mutes skalojamo līdzekli, iespējams iegūt baltākus zobus.

Urīna praktiskās izmantošanas vēsture

Vēstures gaitā cilvēce urīnu daudzviet izmantojusi arī praktiskiem mērķiem. Īpaši tika izmantota urīnvielas spēja ilgstošas glabāšanas laikā sašķelties par amonjaku. Piemēram, senie cilvēki urīnu izmantoja, lai mikstinātu un iekrāsotu dzīvnieku ādas. Pēc mērcēšanas urīnā tās varēja arī vieglāk apstrādāt – noņemt apmatojumu un atlikušos miesas gabalus.

Tāpat urīns izmantots kā lietderīgs tirāmais līdzeklis, jo uzveica īpaši izturīgus traukus. Savulaik romieši ieguva urīnu no publiskajām tualetēm un izmantoja to kā veļas mazgāšanas līdzekli. Tie, kas ar vērtīgo šķidrumu tirgojās, maksāja nodokli. Vēl romieši bija pārliecināti, ka, lietojot urīnu kā mutes skalojamo līdzekli, iespējams iegūt baltākus zobus. Tekstilindustrijā dzeltenīgais šķidrums tika lietots, lai palīdzētu dažādām krāsām ciešāk pieķerties audumam un neļautu tām izbalēt. Vēl citi vēstures avoti atklāj, ka urīns bijis svarīga šaujampulvera receptes sastāvdaļa.

Mūsdienu zinātniekiem urīns joprojām ir dārgums ar potenciālu. Piemēram, patlaban tiek pētīts, kā to var izmantot, lai ražotu strāvu. Ļaujot darboties urīnu šķēļošām baktērijām, var iegūt elektrību, ar kuru pietiktu mobilā telefona darbināšanai. Savukārt citi zinātnieki no urīna ieguvuši cilmes šūnas, kuras var pārprogrammēt par neironiem vai pat izmantot, lai izaudzētu zobus. Tāpat no urīna var izdalīt dažādas vielas, kas ļauj izgatavot medikamentus neauglības ārstēšanai un cīņai ar menopauzes simptomiem. Urīns izrādījies lielisks līdzeklis, lai padarītu auglīgākas augsnes un tādejādi lauksaimniecības augi dotu lielākas ražas.

Hologrammas veidotājs un informācijas nesējs

Urīna brīnumainās spējas palīdz interpretēt arī mūsdienīgāki alternatīvie uzskati. Piemēram, Genādijs Malahovs savā grāmatā urīna spēju fluorescēt jeb spīdēt ultravio-

Ekspertu viedokļi

Īpaši labi palīdz plaušu slimību gadījumos

ELMĀRS ORLEJS, dziednieks:

"Alternatīvajā medicīnā strādāju jau 40 gadus. Agrāk urīnterapiju saviem pacientiem ieteicu daudz biežāk, bet tagad tā kaut kā noklususi. Neērti to pieminēt, ja oficiālā medicīna it kā ir pret to. Tomēr dažam pacientam es saku: "Pamēģini, sliktāk jau nebūs!" Pat Holivudā aktrises lieto urīna maskas, lai saglabātu savu skaistumu. Austrumu medicīnā to izmantojuši tūkstošiem gadu, un neviens no tās nav nomiris. Galu galā urīns nāk no tava paša ķermeņa. Manuprāt, vērtīgo šķidrumu var lietot visu mūžu, periodiski, gluži kā vitamīnus veselības uzlabošanai. Var, piemēram, 15 dienas padzert, tad ieturēt 15 dienu pauzi. Mani pacienti ir dzēruši urīnu (īpaši bronhītu, plaušu karšoņu gadījumā), likuši kompreses, tāpat arī izmantojuši iztvaicēta urīna klizmas, kas lieliski attīra resno zarnu. No savas pieredzes atceros arī gadījumu, kad kara laikā astoņus deviņus gadus vecs puisēns izārstējās, jo pats nolēma sākt urīnterapiju.

Vīnam pēc difterijas bija sākušās komplikācijas – kārtīgs bronhīts. Kaimiņiene, kas ienākusi pie mātes aprunāties, apvaicājusies, kāpēc viņš nedzerot urīnu. Puika to izdzirdējis un pats nolēmis paslepus dzert savu urīnu. Plaušas pakāpeniski attīrījās, un viņš savā mūžā vairs nav slimojis ne ar vienu plaušu slimību."

Katram pašam jāpieņem lēmums

MARUTA NOVEIČUKA, sporta ārste, homeopāte:

"Urīnterapija nav īsti mans jāmzirdziņš, citiem vārdiem sakot, man par to nav detalizētu zināšanu, tāpēc ļoti popularizēt to nevaru. Tomēr noliegt urīnterapiju es nekādā gadījumā negribu, jo urīnā noteikti ir informācija par visu slikto, kas ar mums ir noticis un ko organismam turpmāk vajadzētu uzveikt. Man ir skaidrs, ka tad, ja kādos ekstrēmās apstākļos draud uzbrukt slimība vai ir kādas brūces, urīnterapija ļoti noder. Piemēram, ja cilvēks aizbraucis uz konferenci ārzemēs un jūt, ka tūlīt būs saaukstēšanās, lai droši dzer urīnu un viss būs kārtībā.

Tāpat ir zināms, ka sāpošiem ceļiem

PAR URĪNTERAPIJU VAIRĀK LASIET:

letajā apgaismojumā saista ar hologrāfisko pasaules uzbūves hipotēzi. Tā apgalvo, ka viss mums apkārt esošais un arī mēs paši esam tikai hologramma. Autors skaidro: organisma šķidrās vides kristālos ir 'ierakstīts' hologrāfiskais attēls. Tomēr, lai tas iegūtu apjomu, ir nepieciešama atspoguļojoša

gaisma – tā dēvētais atbalsta vilnis. Liekot urīnu, palielinās paša cilvēka pretapgājums hologrammai, tas kļūst noteikt un spēcīgāks. Tāpēc arī šūnu un visa organisma funkcijas normalizējas. Pēc Malahova domām, tas palīdz izskaidrot indiešu sta rindas: "Pēc septiņiem mēnešiem cilvē-

palīdz siltas urīna kompreses. Kopumā metode nav zemē metama, bet, protams, ir problēmas ar vērtīgā šķidruma iegūšanu. Manuprāt, ar urīnterapiju var nodarboties cilvēks, kas pats par to ir ieguvis informāciju un nolēmis tai pievērsties. To nevar ieteikt vai uzspiest cilvēks no malas."

Terapija izgājusi no modes

ALVIS STANKĒVIČS, dziednieks, pirtnieks, treneris: "Urīnterapija bija populāra pirms 15 gadiem. Cik atceros, tiem maniemiem klientiem, kas šo metodi lietoja, nekādas veselības problēmas neradās, un dažkārt tā bija noderīga. Piemēram, bērniem ātrāk pārgāja iesnas, ja degunā pilināja urīnu, tāpat arī mutes dobuma skalošana ar šo šķidrumu ļāva izvairīties no kakla sāpēm un uzveica smaganu asiņošanu – parodontozi. Savukārt veci cilvēki, kas ieguva urīna koncentrātu (1/4 no sākotnējā tilpuma) un lika šādas kompreses uz vēnām, izvairījās no locītavu sāpēm. Tomēr zinātnieki nekādas pozitīvus ieguvumus no metodes izmantošanas līdz šim nav noteikuši."

Tāpēc iesaku labāk izvēlēties citas alternatīvās metodes, kam ir labi rezultāti."

Ilgstoša lietošana var sabojāt zarnu traktu

Dr. GEORGIJS MOISEJEVS, pētnieka p. i. LU MF: "Urīns cilvēka organismā izstrādājas, lai no tā izvadītu vielmaiņas galaproduktus, liekus sāļus, kā arī toksiskas, organismam svešas vielas (tostarp arī medikamentus). Nav zinātnisku pierādījumu par to, ka urīna dzeršana vai ierīvēšana kādā ķermeņa daļā kaut kādā veidā var mainīt slimību norisi vai arī pasargāt no slimībām. Vesels cilvēks, vienu reizi iedzerot nelielu urīna daudzumu, kaitējumu savai

veselībai, visticamāk, nedarīs. Tomēr, lietojot urīnu iekšķīgi, ilgstoši un lielos daudzumos, var rasties kuņģa un zarnu trakta darbības traucējumi (sāpes vēderā, slikta dūša, barības vielu uzsūkšanās traucējumi un citi). Savukārt ilgstoša urīna ierīvēšana ādā vai glotādā var radīt lokālu kairinājumu, kas var izpausties kā apsārtums un nepatīkamas sajūtas. Personīgi es neiesaku nodarboties ar šāda veida pašārstēšanos. Nepieciešamības gadījumā labāk meklēt kvalificēta speciālista palīdzību."

klūst ārkārtīgi spēcīgs, bet pēc astoņiem viņš mirdz kā zelts. Pēc desmit mēnešiem viņš klūst par gaismas krātuvi. (...) Pēc gada viņš mirdz kā saule."

Savukārt dziednieks Elmārs Orlejs atgādina, ka urīns patiesībā satur informāciju par visu ķermeni, jo 95% no tā sastāva ir ūdens, kas spēj savākt informāciju. "Ja ir kāda orgāna problēma un jūs dzerat pats savu urīnu, tā informācija dod organismam pašatveseļošanās signālu – sūta uz bojāto vietu cilmes šūnas. Tāpat arī no pārējā urīna iespējams uzņemt visdažādākās nepieciešamās vielas, gandrīz visu Mendeļejeva ķīmisko elementu tabulu," skaidro dziednieks. Ārsti gan teic, ka urīnā galvenokārt ir vielas, no kurām organisms gribējis atbrīvoties, piemēram, dažādi vielmaiņas galaprodukti. Nelielos daudzumos tās, visticamāk, neietekmē mūsu veselību. Tikai cilvēkam ir jābūt gatavam pamēģināt dzert savu urīnu.

Tomēr gan dziednieki, gan ārsti neiesaka pievērsties urīnterapijai laikā, kad tiek lieto-

Tekstilindustrijā dzeltenīgais šķidrums tika lietots, lai palīdzētu dažādām krāsām ciešāk pieķerties audumam un neļautu tām izbalēt.

ti medikamenti, jo šādi var būtiski palielināt zāļu devu vai arī uzņemt toksiskus medikamentu sadalīšanās blakusproduktus. Tieši tādus gan savulaik esot bijis kādas Krievijas Talo Austrumu cilts pārstāvju mērķis. Pēc ceremonijām, kurās ievērojamākie cilts locekļi lietojuši halucinogēnās mušmires, nabadzīgākie dzēruši bagātāko cilvēku urīnu,

jo sēņu psihoaktīvās vielas organisms nespēj sašķelt, bet izvada tādas pašas. Tātad, dzerot urīnu, varēja sasniegt tādu pašu efektu, kā lietojot mušmires.

Darbojas gan iekšķīgi, gan ārīgi

Jebkurā gadījumā alternatīvajā medicīnā cilvēka izdalīto šķidrumu izmanto nevis ar mērķi apreibināties, bet gan veselības un skaistuma saglabāšanas un uzlabošanas nolūkos. Dziednieki, kas iesaka šo metodi, apgalvo, ka ar to iespējams izārstēt pilnīgi visu, sākot no vēža, AIDS, diabēta un beidzot ar garīgo atpalcību, paralīzi, neauglību un astmu. Nav gan īsti skaidrs, kāpēc uz Zemes joprojām ir tik daudz slimnieku?

Metodes popularizētāji skaidro, ka urīnu iespējams izmantot vairākos veidos:

Ja ir kāda orgāna problēma un jūs dzerat pats savu urīnu, tā informācija dod organismam pašatveseļošanās signālu – sūta uz bojāto vietu cilmes šūnas.

EKSTREMĀLOS APSTĀKĻOS LABĀK NELIETOT

Dzirdēti daudzi stāsti par cilvēkiem, kas dzēruši savu urīnu lai izdzīvotu un izvairītos no atūdeņošanās, piemēram, cieš kuģa katastrofā vai apmaldoties tuksnesī. Tomēr vairāki literatūras avoti, tostarp ASV Armijas rokasgrāmata iesaka to nedarīt. Tā kā urīns satur sāļus, tas var tikai paātrināt atūdeņošanos, līdzīgi kā dzerot jūras ūdeni. Turklāt, dzerot urīnu jau slāpju gadījumā, papildus tiek bojātas nieres. Tāpēc urīns var izraisīt vemšanu, kas vēl vairāk atūdeņo ķermeni.

iekšķīgi, tas ir, dzerot, un arīgi – ierivējo ties un liekot kompreses. Savācot urīnu, jā atceras notecināt strūklas sākuma un beigu daļu (sākuma daļā var būt baktērijas, savu kārt beigu daļa esot bezvērtīga). Vēl tiek ap galvots, ka visveselīgākais ir tieši rīta urīns. Tāpat alternatīvās medicīnas pārstāvji iesā ka terapijai pievērties pakāpeniski, kaut va sākt ar atšķaidītu urīnu, tad dažiem urīn pilieniem zem mēles un tikai pašās beigā nonākt līdz pilnīgi visa urīna lietošanai. Ie dzertais urīns nonāk gremošanas sistēmā: kur tā sastāvdaļas tiek sadalītas sīkāk. Ta noderīgās vielas tiek uzņemtas, bet toksir aizvaditi tālāk. Kad toksīnu līmenis kļūst pā visam augsts, tas stimulē zarnas izvadīt nē vēlāmās vielas, tādējādi tās tiek attīritas nē ekskrementiem, kas zarnās saglabājušies ilg stoši. Tieši tāpēc dziednieki šo procedūr uzskata par tik vērtīgu. Lai gan toksīnus n urīna pirms tā dzeršanas būtu iespējams i: vākt, tomēr tie esot nepieciešami, lai stim lētu ķermeni attīrīšanās reakciju. Elmārs O lejs skaidro: "Urīnterapijas sākumā var bi tā, ka cilvēkam kļūst sliktāk. Jebkura attīris nās rada saindēšanos. Ķermenis sāk tīritie un citiem reakcija var izpausties īpaši asi. T pēc terapiju nevajag pārtraukt, bet jāsamaz na uzņemtā urīna daudzums."

Urīns tiekot attīrīts vairāk, ja to lieto ai vien vairāk. Tādējādi, jo tīrākas ir asinis, ku vielmaiņas galaproduktus organisms ievac

Personīgā pieredze

Ir labākas alternatīvas

IEVA BRŪVERE, Daiva joga studijas jogas instruktore:

“Es pati esmu mēģinājusi unīnterapiju pāris mēnešu, tāpēc man par to ir izveidojies savs viedoklis. Savulaik, jau būdama jogas instruktore, izlasīju grāmatu par unīnterapiju, un man tas viss šķita saistoši un pārliecināja, ka tā var uzlabot imunitāti un pašsajūtu. Ziemas laikā pārējie ģimenes locekļi saslima, bet es visu ziemu dzēru

urīnu un tā arī ne reizes nesaslimu. No otras puses, domāju, ka neviens cilvēks nebūtu gatavs pievērsties šādai terapijai ilgstoši. Drīzāk tā varētu noderēt kā sava veida zāles, jo kopumā visa šā procesa laikā nav daudz patīkamu izjūtu. Savā ziņā cilvēki meklē kādu brīnumzāli. Manuprāt, unīnterapija nav Rietumu psiholoģijai īsti piemērota prakse. Daudz prātīgāk būtu doties uz tā dēvētajām attīrīšanās kūrēm pie kāda ajūrvēdas speciālista, kas ieteiktu šo terapiju konkrētos gadījumos. Ikvienam var eksperimentēt, bet var arī atrast citus veidus savas pašsajūtas un veselības nostiprināšanai.”

urīnā, jo tirāks ir urīns, un otrādi. Tāpēc terapijas piekritēji secina, ka tai ir attīroša ietekme uz visu organismu un arī uz asinīm. Tāpat viņi uzskata, ka urīnā atrodamās kaitīgās vielas, ko organisms saražojis slimības laikā un pēc tam izvadījis, noder kā sava veida “vakcinācija”, kas pasargā no slimībām nākotnē, jo organisms būs ar šīm antivielām iepazinies un varēs ātrāk uzveikt organismā iekļuvušās infekcijas. Citiem vārdiem sakot, urīns palīdz veidot imūnātkābes reakciju.

Savukārt ārgri – masāžām un kompresēm – iesaka lietot vismaz 36 stundas nostādīnātu jeb, dziednieku vārdiem runājot, novecinātu urīnu. Visticamāk, aromāts tādā nebūs īpaši patīkams, jo tajā būs aizvien lielāka amonjaka koncentrācija. Tomēr Elmārs Orlejs uzskata, ka zāles paliek zāles. Tāpat vislabākos rezultātus terapijā dodot iztvaicēts urīns, kam palikusi tikai ceturtdaļa no sākotnējā tilpuma. Arī šāda šķidruma pagatavošana specifiskā aromāta dēļ varētu atstāt vērā ņemamu iespaidu uz citiem dzīvesvietas iemītniekiem. Tomēr ārgri lietots urīns, pēc alternatīvās medicīnas pārstāvju domām, ārstē ādas infekcijas, ievainojumus un slimības, kā arī uzlabo ādas izskatu. ☺

ASTAROTS

Ametists – harmonijas un miera akmens!

Sens nostāsts vēsta, ka ametists ir spējīgs izsaukt mīlestību pret tā dāvinātāju, pat tad, ja šis cilvēks ir jutis mīlestību pret kādu citu. Senajā Romā ametistu uzskatīja par laimes akmeni, kas nes mieru, ārstē nervu sistēmu, palīdz pret noskaudumu. Lai ametista spējas saglabātos, tas jāvalkā periodiski. Ametists savam nēsātājam remdē dusmas un uzbudinājumu, līdzsvaro garastāvokli. Tas ir viens no retajiem akmeņiem, kam piemīt spējas aizvadīt datoru, mobilo telefonu, televizoru un citu elektroierīču elektromagnētisko starojumu.

Ametista eņģelis

Kulons ar dubultu spēku – eņģeļa figūrīna vienmēr algadīns par Jūsu sargāngēli, bet akmens dāvās mieru un harmoniju
Cena Ls 3,49 + pasta izdevumi
EUR 4,97

Kulons – mini drūza

Kulons ar daudziem smalkiem, kopā saaugušiem ametista kristāliem. Šādu kulonu ieteicams nēsāt bērniem, kas daudz strādā ar datoru, jo ametists ir viens no tiem retajiem akmeņiem, kas spēj atvairīt elektroierīču kaitīgo starojumu
Cena Ls 6,50 + pasta izdevumi
EUR 9,25

AKMEŅI tavai veselībai

“Akmeņi tavai veselībai”

Katrs akmens satur enerģiju, ko uzkrājis gadu tūkstošiem augot un uzturoties Zemes dziļēs. Jebkurā akmenī ir no Visuma iekodēta informācija, kas cilvēkam spēj palīdzēt, ja vien viņš, protams, to vēlas. Šī maža brošūra ir kā maža medicīnas enciklopēdija dziedināšanai ar akmeņiem, brošūrā norādītas slimības, bet pretim katrai slimībai ir norādīti akmeņi, ko Mate Zeme ir paredzējusi, lai dāto slimību paūdzētu ārstēt
Cena Ls 2,50 + pasta izdevumi

Īpašs piedāvājums!

Tikai šomēnes ametista izstrādājumi par īpašām cenām.

Ametista krelles

No maziem kristāla gabaliņiem veidotas krelles (45 cm), kļūst nesājot, tās savam īpašmekam dāvās mieru un līdzsvaru garastāvokli
Cena Ls 3,50 + pasta izdevumi
EUR 4,98

Ametista ūdensakmeņi

5 ametista gabaliņi – universālai veselības uzlabošanai. Dziedniecībā ametista ūdeni izmanto lai ārstētu no alkohola, regulārā dzerot uz akmeņiem nostādīnātu ūdeni samazinās tieksme pret spirtolajiem dzērieniem, piedevām šāds ūdens ir lielisks pret pagriām, kā arī ārstē visu nervu sistēmu
Cena Ls 3,88 + pasta izdevumi
EUR 5,52

Ametista rokassprādze

Ametists ir zināms arī kā akmens, kas palīdz pret noskaudumu, nesājot šo rokassprādzi uz kreisās rokas, tā spēs Jūs pasargāt no launam enerģijām
Cena Ls 4,50 + pasta izdevumi
EUR 6,40

Pasūtījumu var veikt pa tālr. 29888304 vai arī internetā www.astarots.lv Veikali-saloni Rīgā, A. Čaka ielā 64, Ventspilī, Lielā ielā 4 www.astarots.lv – pārdošanā dabīgie akmeņi, Taro kārtis un ezotēriski suvenīri.

Katram pasūtītājam īpaša dāvana no www.astarots.lv – ametista akmeņiņš.

Mājai draudzīga enerģētika

Staigāt pa māju un vicināties ar aizdedzinātu kadiķa zaru vai labāk tomēr jau laikus padomāt un nelaist pāri sliekšnim nepatīkamus cilvēkus, nevest dārgumus no svešām zemēm? Mājas enerģētikas uzspodrināšanā talkā nāk senču gudrības, kas uzkrātas gadu tūkstošos.

▼ *Evija Pozņaka*

Konsultējis dziednieks un pirtnieks **ZIEDONIS KĀRKLIŅŠ**

Pieredzes krājējs

Spogulis sevī uzkrāj visu redzēto, un negatīvais tajā var saglabāties pat gadu simtiem. Lai pārlicinātos par spoguļa tīrību, tā priekšā jāaizdedzina vaska svečīte un jāvēro liesma. Ja uguntiņa ir mierīga, spogulis ir tīrs; ja tā nemierīgi raustās, spogulis rūpīgi jānotīra. Sveces nodzišana liecina par ļoti lielu negatīvās enerģijas daudzumu, tāpēc no šāda spoguļa labāk atbrīvojies.

Bez suvenīriem

Lai arī kā reizēm gribētos no apciemotās svētvietas pārvest mājās suvenīru, labāk to nedarīt. No enerģētiski svarīgas vietas atvests akmens mājokļa īpašniekam neliks mieru tik ilgi, līdz tiks nogādāts atpakaļ savā dabiskajā vidē.

Augiem draudzīgs

Pret istabas augiem jāizturas labi. Ja saimnieks kopj kaktusu un atrod laiku veltīt tam pāris labu vārdu, tas ir lielisks enerģētikas sargs. Taču, ja pret to izturas ar nevērību, kaktuss savu saimnieku no dzīvesvietas pamazām izēd – iemītņieki mājās vairs nejutas komfortabli. Dzīvojamajā telpā nevajadzētu audzēt monstera vai istabas bērzu – tie ir lieli enerģētikas vampīri un iemītņiekiem neļauj justies omulīgi.

Sāls dedzināšana

Mājas enerģētiku palīdz attīrīt sāls rituāls. Ņem pāris kilogramu, liek pannā un uz atklātas liesmas vairākas stundas karsē. Jāatceras, ka visi logi un durvis uz ārpusi jāaizver. Sāls uzsūc visu negatīvismu, kas sakrājies mājā. Pēc rituāla sāli vislabāk aprakt zemē, nevis noskalot kanalizācijā, kur tas caur attīrīšanas iekārtām nonāks pašmāju upēs.

Enerģētikas sargs

Krustiņā salikti un trejdeviņas reizes ar dabīga materiāla dziju aptīti pilādža zariņi ir lielisks mājas sargs. Enerģētiski labvēlīgo veidojumu var likt logā vai pakarināt mājas augstākajā vietā.

Senlatviešu dārgums

Senči jau kopš laika gala mājās karinājuši no dabīgiem materiāliem darinātus puzurus. Tie lieliski attīra telpu ap sevi un rudenīgos vakaros noder kā meditāciju objekts prāta un dvēseles sakārtošanai.

Kvēpināšanas ābece

Lai atbrīvotu mājvietu no negatīvās enerģētikas, nav nepieciešams to kvēpināt ar Austrumu virākiem. Labi darbojas arī pašmāju augi: kadiķis, vībotne, apse, vērmele. Augus sažāvē, smalki sagriež un aizdedzina, ļaujot atbrīvotajai zaļumu enerģijai iedarboties uz apkārtējo vidi. Arī degošas sveces liesma telpas attīra un nodrošina patīkamas vibrācijas.

Sveiciens iemītniekiem

Senlatviešu ticējumi vēsta, ka katrā mājā mīt tās gariņš, taču patiesībā dzīvesvietā var būt paslēpušās arī lērums citu būtņu. Svarīgi ar tām ikdienā sasveicināties un dalīties laba vēlējumos. Ja nākas sastapties ar negatīvas enerģijas formu, tā, aizdedzinot divas vaska un divas parafina sveces, jāaicina uz sarunu un jānoskaidro, kas nepieciešams, lai tā atstātu dzīvesvietu.

Dziesmu skandināšana

No sirds balsi lasot latviešu tautasdziesmas, tiek vairota pozitīvā enerģija mājokli.

Negatīvā izbersāna

Laiku pa laikam nenāk par jaunu izmazgāt mājvietas grīdas ar ūdeni, kurā noplaucēts kadiķis vai vērmele. Pucējot grīdu, jāpārvietojas durvju virzienā, visus grūžus pēc tam savācot un sadedzinot ugunskurā. Arī ar slotu telpa jāslauka ārpus durvju virzienā, lai visas negācijas pamestu mājokli.

Atpūta elektroierīcēm

Televizoru nedrīkst novietot uz āderes, jo tā starojumu ievērojami palielina. Vislabāk, ja ierīci novieto augstāk par galvu, tādējādi starojums mājiniekiem piekļūst mazāk. Nevajadzētu aizmirst arī par brīdi elektroierīču atpūtai un izslēgt tās, kad nelietojat.

DIAGNOSTICĒŠANA PAŠA SPĒKIEM

Pirms ķerties klāt mājas enerģētikas attīrīšanai, vislabāk dzīvesvietu rūpīgi izstaigāt un ieklausīties sevī. Intuīcija un sirdsbalss pateiks priekšā, kuriem stūriem pievēršama lielāka uzmanība un kur enerģētika ir īpaši patīkama. Dodoties diagnostikas apgaitā, ieteicams uz mirkli mēģināt atslēgt ikdienā tik intensīvi lietoto prātu un ļauties iekšējām izjūtām.

SVĒTAIS DOMINIKS un 150 litri ābolu sulas

To, cik viņu ir, nezina pat pāvests. Nu, labi, droši vien zina, bet šis joks raksturo, cik daudz ir dominikāņu māsu savā dažādībā. Viņas darbojas arī Latvijā – namā, kas veidots pēc konkrēta Bībelē atrodamā parauga un kurā lūgšanas izdejo.

▼ *Anele Floroza*

Viņas abas stāv pie durvīm un savos baltajos, perfekti izgludinātajos habitos atgādina divus putnus. Melnām, apaļām galvassegām, kas mugurpusē nokarājas kā plivurs, pār pleciem volāniņš kā spārni, pie jostas lūgšanu krelles. (Vēlāk viņas jokos, ka sauc sevi par pingviniem, jo baltimelnais tērps pašām raisa tādas asociācijas.) Viņas sasveicinās, un uzvedī tikko mazgātas velas smarža. Ja virs ieejas nedzētu krusta zīmi, nespētu iedomāties, ka šajā Mārupes privātmājā atrodas adresē norādītais Svētā Jāzepa klosteris. Māja celta kā čigānu rezidence, un vēlāk māsas man rādīs telpu, kas atstāta tās sākotnējā izskatā – sienas un griesti izrotāti akanta lapu vitnēm. Par gauri nestrīdas, taču šāds interjers ir pilnīgi pretējs dominikāņu garam, tāpēc ēka renovēta, agrāk indīgi zilie griesti nobalsināti, bet zāle, kur iepriekš karājusies sieviešu akti, tagad piekārti svēto attēli un notiek svētdienas skolas nodarbības. Vēlāk mājai piebūvēts spārns ar kapelu, kas lūgšanu un svētās mises laikā ir atvērta apmeklētājiem. Svētā Jāzepa klostera ēka pieder Romas katoļu baznīcai, un dominikāņu māsas to tikai apsaimnieko. Augšstāva istabiņās dzīvo studentes, pagrabstāvā – sievietes, kas nonākušas krīzes situācijā, bet pa vidu ir telpas ar uzrakstu "klauzūra", kur ienākt atļauts tikai Jēzus līgavāvam – Betānijas dominikāņu māsām.

Dominikāņu māsas

Latvijā kalpo divas dominikāņu māsu kongregācijas un dominikāņu brāļi, bet Betānijas māsas ir četras. Nav daudz, taču tāda ir realitāte. Arī dominikāņu ordeņa locekļu skaits sarūk: patlaban pasaulē ir aptuveni 4,5 tūkstoši dominikāņu priesteru un seši tūkstoši brāļu, salīdzinājumam – pirms desmit gadiem, 1990. gadā, bija vairāk nekā pieci tūkstoši priesteru un gandrīz septiņi tūkstoši brāļu. Atšķirībā no citiem ordeņiem, kur sākotnēji tika veidotas vīriešu komūnas, dominikāņiem māsas bija pirmās, un sieviešu ipatsvars šajā ordenī joprojām ir lielāks. Tas tāpēc, ka sievietes ļoti iedvesmoja Svētā Dominika redzējums. Starp dominikāņu māsām ir tādas slavenas un eksaltētas personas kā Svētā Katrīna no Sjēnas un Svētā Roze no Limas. Māsu starpā esot populārs šāds joks: Svētais Dominiks bija sprediķotājs un visur gāja kājām, tāpēc viņš nodibināja māsu klosteri ar nolūku, lai pats tajā varētu pārņakt. Jau 1358. gadā dominikāņiem bija 157 sieviešu klosteri visā Eiropā: Vācijā, Itālijā, Francijā, Spānijā, Bohēmijā, Ungārijā un Polijā. Atšķirībā no brāļiem māsas sākotnēji nedrīkstēja veikt apustulisko darbu un bija pakļautas stingrākiem noteikumiem, kas atbilda sievietes stāvoklim tā laika sabiedrībā. 2006. gadā dominikāņu māsas svinēja savu astoņsimto gadskārtu.

Otrs joks ir tāds, ka pats pāvests nezina,

Svētais Dominiks.

cik dominikāņiem ir māsu kongregāciju. Lai izprastu ordeņa struktūru, var iedomāties koku. Saknes ir Svētie Raksti, stumbrs – Dominika mācība, un no tā izaug trīs lieli ordeņi: pirmais ir vīriešu, otrais – klauzūras māsu ordenis, kuram piederīgās ir mūķenes, kas dzīvo noslēgtībā, trešais – apustuliskās māsas, kas sazarojas daudz mazākos zariņos – kongregācijās, un laji – pasaulē dzīvojoši dominikāņu garīguma nesēji. Ir māsas misionāres, Špeieres māsas, Svētās Sjēnas Katrīnas dominikāņu māsas, Svētās Cecīlijas māsas un daudzas citas. Amerikā vien ir vairāk nekā trīsdesmit dažādu dominikāņu māsu kongregāciju. Mārupes Svētā Jāzepa klosterī dzīvo Betānijas māsas. Šīs kongregācijas dibinātājs, kura portrets karājas viesistabā pie sienas, ir

dominikāņu tēvs Latasts. Pērn pēc gandrīz septiņdesmit gadu ilga izmeklēšanas procesa, kurā liecības sniedza ārstu un neatkarīgo ekspertu komisijas, viņš atzīts par svētīgo, un uz beatifikācijas svinību svēto misi Francijā devās arī māsa no Latvijas. Šādu svētā titulu piešķir tad, ja pierādījies, ka viņu piesaucot, notikušas izdziedināšanas. "Komisijā piedalījās astoņi ārsti, lai noteiktu, vai tiešām notikušas izdziedināšanas, jo varbūt cilvēks vienkārši iedomājas, ka noticis brīnums," skaidro māsa Diāna.

Kad jautāju, kas Dominiku atšķir no citiem ordeņu dibinātājiem, māsa Hanna saka: "Zēlsirdība." Esam atrākušas uz kapelu, ko māsa nosauc par "mīlāko, skaistāko telpu visā klosterī". Te smaržo pēc lavandām, kas aug klostera dārziņā, un sveču vaska, bet gar baltajām sienām koka cilņos izkārtots krusta ceļš – Jēzus ciešanas cilvēku dēļ, ko lūgšanās var pārdomāt. Dominikāņi ir franciskāņu laikabiedri – Svētais Dominiks ordeni dibināja 13. gadsimtā, kad baznīca ar savu krāšņo dzīvesveidu bija ļoti attālinājusies no Svētājos Rakstos sludinātā. "Tas bija laiks, kad notika ķeceru vājšānas, kad viņus nogalināja (par ķeceriem tolaik sauca sektu, kura dzīvoja Dienvidfrancijā, vēlāk šis apzīmējums tika piemērots visiem maldu mācību sludinātājiem). Dominiks uzskatīja, ka arī pret viņiem jābūt zēlsirdīgiem, ar viņiem jārunā, jo viņi jau arī tikai meklē," stāsta Hanna, māsa no Vācijas, kas nesen pārcelta uz Latvijas klosteri. Viņa pārzina ordeņa vēsturi, jo studējusi teoloģiju. "Būt par dominikāni nenozīmē cilvēkiem teikt, lai viņi nāk pie mums. Mums jāiet pie viņiem." Sākotnēji tas radās kā sprediķotāju ordenis (latīniski: *Ordo Praedicatorum*), un kā dominikāņi viņi kļuva pazīstami, tikai sākot no 15. gadsimta. Orde-

nim ir spēcīgas intelektuālās tradīcijas, no tā nāk daudzi zināmi teologi un filozofi: Akvīnas Toms un Alberts Liēlais, mistiķis Meistars Ekharts, pāvesti: Inocents V, Benedikts XI, Pijs V, Benedikts XIII un vairāk nekā 60 kardinālu. Ari Džordano Bruno, cilvēks, kurš pirmais saprata, ka saule ir zvaigzne un Visumā ir bezgalīgi daudz pasaulu, bija dominikāņu mūks. Viens no dominikāņu moto: *Veritas*, kas tulkojumā no latīņu valodas nozīmē – patiesība, redzams arī pie Svētā Jāzepa klostera sienas. Māsa Diāna skaidro, ka tas dominikāņiem ir ļoti svarīgi: "Ir atšķirība starp taisnību un patiesību, jo taisnība katram sava, bet patiesība visiem viena. Uzskatām, ka to zina tikai Dievs, un mēs pēc šīs patiesības tiecamies." Hanna teic, ka dominikāņi vadījās pēc pārliecības – dzīvē un studijās jāmeklē patiesība, nevis citi jāpārliecina par sava viedokļa pareizību.

**Betānija ir konkrēta
geogrāfiska
vieta Bībelē, kur
dzīvoja kārtīgā
un saimnieciskā
Marta, grēciniece
Marija Magdalēna
un Lācars, ko
Jēzus piecēla no
mirušajiem. Tāda
kompānija, zināt!**

Īsta laulība

Preteji literatūras un filmu radītajam romantiskajam priekšstatam nevar tā vienkārši "aizbēgt uz klosteri". Neviens neņems preti sievieti, kura pamet apnikušo vīru un bērnus. Sākumā ir jāpabeidz iesāktais. Tam, kas izvēlas iet pa šim durvim, jāveic garš formācijas process, kas sastāv no vairākiem posmiem, un tikai beigās, kad māsa patiešām ir pārliecināta par savu lēmumu, seko mūža solījumi. "Protams, ekstrēmā situācijā arī pēc mūža solījumiem klosteri var pamest, jo neviens nav ieinteresēts, lai kāds šeit justos ļoti nelaimīgs," uzskata māsa Diāna. Svētā Jāzepa klostera kapelā trīs no Betānijas dominikāņu māsām devušas savus mūža svētsolījumus. Šim māsām vienīgā redzamā atšķirības zīme ir gredzens uz zeltneša – simbols, kas liecina, ka viņas ir kļuvušas par Kristus ligavām. Palūdz, lai māsa man parāda savus gredzenus. Diānai ir tradicionāla zelta stīpiņa ar spožu dārgakmens kriptaiņu. Hannas riņķītis ir tumšāks, platāks. Katras māsa personiska izvēle ir, vai nēsāt gredzenu. "Mēs Latvijā visas tā gribējām – tā ir laulība ar Jēzu."

Diāna klosteri ir jau piecpadsmit gadus. Saut viņu par mūķeni nav korekti, jo mūķenes dzīvo noslēgtībā, turpreti Betānijas māsa ir apustuliskās – tiekas ar cilvēkiem, strādā skolās, lasa lekcijas, kalpo cietumā, palīdz ar ēdienu, apģērbu, cik tas iespējams, strādā savā profesijā. Diānai ir divas izglītības – pirms klostera viņa apgūvusi pedagoga specialitāti, vēlāk, jau būdama ordeņa māsa, Vācijā iegūvusi kustību un deju terapijas vadītājas kvalifikāciju. Bērībā viņa nav kavējusies fantāzijās par temat, ka vēlētos kļūt par klostermāsu. "Esmu

DOMINIKĀŅU

SIMBOLS ir suns, kas tur degošu lāpu. Saskaņā ar leģendu, kad Svētā Dominika māte bija gaidībās, viņa redzēja sapni, ka dzemdēs suni, kas mutē nes lāpu, ar kuru aizdedzinās pasauli. Iespējams, suns ir kā dominikāņu vārdu spēle: *Dominicanus* – dominikānis – un *Domini canis* – tā Kunga suns.

ROŽUKRONIS Katra zilīte ir lūgšana. Katra lūgšana ir kā roze. Rožu kronis viduslaiku latīņu valodā nozīmēja – rožu dārzs, rožu vītne, arī lūgšanu virkne. To skaitīt ir kā pastaigāties pa Jaunavas Marijas dārzu, kurā zied skaistas, smaržīgas rozes. Jau tuksnešu tēvi izmantoja lūgšanu krelles, kas veidotas no auklās iesietiem mezgliņiem. Katolu baznīcas tradīcijā rožukronis tiek saistīts ar Svētā Dominika vārdu. Pēc neveiksmes, ko Dominiks piedzīvoja, sludinot katariem – ķeceru sektai – kristīgo vēsti, pie viņa atnāca Jaunava Marija un sniedza rožukroni – jaunu ieroci, kas pārveidos pasauli.

sociālisma laika bērns, taču vecvecāki nāk no katolīcīgā Suitu novada un mani maziņu slepus nokristīja. Ja tu Dievam ļauj darboties, viņš to dara. Ja vecāki bērnu pieved pie kristības, Dievs delikāti un klusi turpina bērnu sargāt un aicināt pie sevis. Tikai tagad redzu, ka Dievs mani pasargājis no kļūdām, kuras pieļaujot var piedzīvot neatgriezeniskas sekas." Aicinājums paradījies vēlāk – laikā, kad sākam uzdot jautājumus par to, kāpēc te esam, kāda ir dzīves jēga. Diāna brīnījies: "Vai tiešam nodzīvosim te, nomirsim, un vairs nekā nebus? Tas bija garš ceļš, taču Dievs noteikti mani jau sen bija atradis, vēl pirms es viņu ieraudzīju, sajutu un piedzīvoju." Viņa klosteri iestājās trīsdesmit gadu vecumā, kad jau bija izbaudīta patstāvīga dzīve, darbs, arī attiecības. Diāna domā, ka visgrūtāk bija viņas draugam, kurš ar viņu kopā lūdžās par to, lai tiktu izdarīta pareizā izvēle. "Man bija ļabi draugi, un joprojām man ir ļabi draugi! Viņi visi nedzīvo klosterī, un, protams, es ar viņiem kontaktējos. Vienkārši pienāca laiks, kad sapratu, kam vēlos šo dzīvi veltīt, ko es redzu visvairāk tā vērtu. Jutu, ka Dievs nāk man pretī, un piedzīvoju kaut ko tādu, ko nekur un nekad neesmu piedzīvojis. Tas bija kaut kas tik beistīgs, tik skaists un noslēpumains, ka ļoti gribēju vēl. Protams, nav tā, ka visa dzīve šeit ir viena vienīga eiforija, man tāpat reizēm ir kauņas un grūti, bet lielos vilcienos nekad neesmu šo izvēli nožēlojis. Dzīvojot pasaulē, izvēloties draugus, darba vietas, veidojot ģimēni, ir iespējams nodzīvot piepildītu dzīvi, būt draudzīgam, vairojot labestību un piedošānu, pieaugt mīlestībā. Šeit, solot paklausību, nabadzību un šķīstību, esot kopā ar cilvēkiem, kurus neesmu izvēlējusies un kuri nav izvēlējušies mani, mācos mīlēt, neprasot atbildi: un

negaidot pretmīlestību. "Tā ir mīlestība, pēc kuras ilgojas katrs cilvēks, kura aplāj visu, cer visu, tic visu, panes visu. (1. Kor 13). Un tā nav cilvēka spēkiem paveicama."

Palīdzēja sākt jaunu dzīvi

Hanna klosterī dzīvo jau desmit gadus, taču uz Latviju pārcelta tikai nesen. Apustuliskajām dominikāņu māsām ir jārēķinās, ka atšķirībā no mūķenēm, kas visu mūžu dzīvo vienā vietā, viņas kuru katru brīdi var pārcelt uz kādu kongregācijas kopienu citā valstī. Izdzirdējusi pati sevi sakām, ka klosterī pavadīti jau desmit gadi, Hanna izbrīnīta iesmejas: "Tiesām jau tik ilgi?" Brīdi, kad pajautāju, vai kristīgā ievirze nāk no ģimenes, Hanna un Diāna saskatās, atkal iesmejas, un es saprotu, ka esmu nošāvusi greizi. Ir tieši pretēji. Hannu bērnībā nenokristīja, un vecākiem meitas lēmums iet klosterī sagādāja nepatīkamu šoku: "Viņiem bija ļoti grūti. Bet tagad mums ir labas attiecības, pat vēl labākas nekā pirms klostera. Viņi mani saprot." Hanna ilgi negribēja neko zināt par klosteri, viņai šķita, ka pietiek jau ar to, ka viņa apzinājusies Dieva esamību. "Nokristījos un domāju, ka pietiks. Bet nepietika. Pēc tam kādu laiku ļoti centos nedomāt par klostera dzīvi, dariju visu, lai neskatītos uz to pusi. Līdz beidzot sev pateicu: beidz, patiesībā tu gribi teikt jā." Hanna daudz smejas, viņa šķiet pa istam priecīga un atbrīvota.

"Kāpēc gan jāiet prom no pasaules, lai ticētu Dievam? Kāpēc to nevar darīt, esot šeit," – tāds varētu būt populārākais jautājums, ko uzdod tiem, kuri aizgājuši no laicīgās pasaules. Hannai izšķirties palīdzējis ļoti smags dzīves posms: "Es pati sev jautāju: kāpēc gan man vispār jābūt pasaulē? Un tad es sapratu – tāpēc, ka Dievs mani mil un grib, lai es esmu. Līdz ar to man radās spēks sākt jaunu dzīvi. Jēzus nokrita zem krusta un piecēlās, un arī es varēju piecelties no turienes, kur biju pakritusi. Kad mana dzīve atkal kļuva mazliet stabilāka, sapratu, ka šis tikšanās ar Dievu ir ļoti svarīgas. Bet, ja līdzās nav cilvēki, kuriem tas ir tāpat, un neviens neatgādina par Dievu, ir grūti. Tāpēc es izvēlējos klosteri. Agrāk domāju, ka man būs arī ģimene un bērni, bet tad sapratu – nē! Jo visu laiku nepamestu sajūta, ka sadalos – nespēju pilnībā būt ne ģimenē, ne ar Dievu. Tas būtu šausmīgi, ja es dusmotos uz savu vīru, ka viņa dēļ nevaru dzīvot kopā ar Dievu. Tā nedrīkst. Tas nav godīgi!"

Lūgšanas kā dejas

"Nedzīvojam uz vientuļas salas, dzīvojam pasaulē. Daudz lūdzamies par Sīriju. Sekojam līdzī notikumiem, upurējam lūgšanas, lai iestātos miers un cilvēki neciestu," stāsta Diāna, tad pagriežas pret altāri, noslid ceļos, pārmet krustu un pēc brīža turpina sarunu. Lūgšanas

tieks pavadītas ar dziesmām, un kapelā pret nošu pulci atbalstīta ģitāra. Taču dominikāņiem lūgšanas nav tikai svēto vārdu skaitīšana un izdziedāšana, jo viņi lūdzas ar visu ķermeni. "Ķecerī uzskatīja – lai kļūtu svēts, savs ķermenis ir jāpārvar, bet Dominiks teica, ka Dievs dvēseli un ķermeni ir radījis kā vienu veselumu. Ķermenis nav jāzinicina, jo tas ir svētā gara templis. Dominikāņiem ir deviņi lūgšanu veidi, kuros ietvertas dažādas ķermeņa pozīcijas. Arī liturģijā tam pievēršam uzmanību – noliecamiem pret altāri, noliecamiem viens pret otru, lai ar visu savu būtību būtu tajā, ko darām, nevis tikai šeit!" un māsa Diāna piesit sev pie pieres, norādot, ka ne visu var izdomāt un uztvert ar prātu. Viņa vada kristīgo dejas meditāciju, kas izriet no Dominika lūgšanas ar ķermeni, tikai tā izteikta horeogrāfiskās kustībās. "Kristīgo dejas meditāciju nevar izskaidrot, to var tikai piedzīvot. Mēs izdejojām Svētos Rakstus. Izvēlamies kādu notikumu, to pārdomājam un šajā kontekstā iesaistām visu ķermeni. Nedejojām atklātos dievkalpojumos, kad cilvēki nāk skatīties. Mums tā ir privāta lūgšana."

Tādai mājai jābūt!

Brīnums ir pataupīts pašam beigām. Kad māsas ir izrādījušas savu namu – svētdienas skolas telpas, kapelu, bibliotēku un pat uzvedušas trešajā stāvā, kur iekārtotas istabiņas studentēm (tā var būt ikviena studējoša meitene, galvenais un vienīgais noteikums jābūt kristietei) –, mēs nokāpjam pagrābstāvē. Tur ir mazliet drēgns, un vienīgo gaismu dod elektriskās spuldzes. Māsas atver kādas durvis, un mēs ieejam nelielā telpā. Te sa-

krauti maisi ar apģērbiem, mikstās rotallietas un gulta, kurā kāds gul. Kaut kas šmakstina un gudzina. Tā ir skaņa, ko nevar sajaukt ne ar ko citu pasaulē – tā ziņā pienu pie mātes krūtis pieplacis bērniņš. No gultas paceļ galvu sievietē – jauna un skaista, gariem, atrisušiem matiem. Pēc brīža izstieptās rokās paceļ un parāda arī savu bērniņu – sārtu kunkulīti. Lai kā, kad jaunā sievietē bijusi gaidībās, māsas tai devušas patvērumu, lai nevajadzētu izšķirties par abortu. Kontrakciju sāpēs, gaidot ātro palīdzību, māsas turējušas jaunās sievietes roku. Citas māsas Aglonas svētceļojumā sveiktas ar vārdiem: "Mums piedzima meitenīte!" Bērniņš māsām tagad ir kā savs.

Betānijas māsas palīdz arī tām sievietēm, kuras pirms termiņa atbrīvotas no apcietinājuma. Lai nostātos uz kājām un iekārtotos atpakaļ dzīvē, nepieciešams laiks, tāpēc šeit viņas var atgūt spēkus, pamazām adaptēties. Izveidot Betānijas kopienu tēvu Latastu iedvesmoja piedzīvotais Kadiljakas cietumā, uz kuriem viņu kā jaunu priesteri nosūtīja kalpot. Viņu satrauca, ka apkārtējo attieksme laupa sievietēm iespēju pēc soda izciešanas uzsākt pilnvērtīgu dzīvi. Tā nu viņam radās ideja par kopienu, kurā netiktu atgādināti pagātnes grēki. "Betānija ir konkrēta ģeogrāfiska vieta Bībelē, kur dzīvoja kārtīgā un saimnieciskā Marta, grēciniece Marija Magdalēna un Lācars, ko Jēzus piecēla no mirušajiem. Tāda kompānija, zināt!" māsa Diāna stāsta, un kļūst skaidrs, ka šis nams tieši tāds arī ir. Tēvs Latasts jautājis: "Ja Bībelē bijusi šāda vieta, kur piedevām Jēzus bijis tik miļš viesis, tad kāpēc gan mums uz zemes tādas nav? Te visi dzīvo kopā, cits citu atbalsta, un te mit arī Jēzus. Tādai mājai ir jābūt!" ☺

Nevar tā vienkārši "aizbēgt uz klosteri". Neviens neņems pretī sievieti, kura pamet apnikušo vīru un bēmus. Sākumā ir jāpabeidz iesāktais.

DOMINIKĀŅI LATVIJĀ

Rīgā dominikāņi ieradās jau 13. gadsimtā. Pāvesta legāts Livonijā Vilhelms no Modenas bija dedzīgs dominikāņu atbalstītājs, un pēc viņa ierosinājuma bīskaps Nikolajs baltajiem tēviem, kā balto habitu dēļ viņus te sauca, piešķīra "mūra pili ar piederīgiem gruntsgabaliem pie Rīdziņas". Vecrīgā viņi nodibināja savu klosteri, pēc tam blakus uzcēla baznīcu, ko nosauca Svētā Jāņa vārdā. 16. gadsimtā svētbilžu grautiņu laikā baznīcu izpostīja un dominikāņiem atņēma. Rātskungs altārtelpā ierīkoja stalli – sākumā zirgiem, bet vēlāk arī cūkām un govīm. Tagadējā Jāņa baznīca ir tāda, kādu to renovēja 16. gadsimtā – rets gotiskās arhitektūras piemineklis, kura sarkanā dakstiņu jumta

galā slienas mazs tornītis ar zaļgani apsūbējušiem dakstiņiem un krustu. Zem baznīcas griestu skaistajām tīklu velvēm notiek luterāņu draudzes dievkalpojumi un arī garīgās mūzikas koncerti. 17. gadsimtā dominikāņi atgriezās Latvijā, Latgalē. Sākumā viņi uzcēla dievnamu Pārsienē, tad Aglonā – koka baznīcu, tagadējās bazilikas priekšteci, kur novietoja no Viļņas sev līdzīgu atvesto Dievmātes brīnumdarītājas atveidu. Drīz vien izplatījās runas par tās brīnumainajiem darbiem, un sākās pirmie ceļojumi uz Aglonu. Taču politiskā situācija nepārtraukti mainījās, un dominikāņiem Latvijas teritorija bija jāatstāj. 1893. gadā Aglonā bija palicis tikai viens dominikānis.

DARĪT LABUS DARBUS AICINA

Imt

LAIKKRAKSTS DIENA
UN TV3,
PIEDALOTIES DRAUGIEM.LV,

MEKLĒ

LATVIJAS
LEPNUMU
2013!

SŪTIET VĒSTULES: LATVIJASLEPNUMS@DIENASMEDIJI.LV.
LATVIJAS LEPNUMS, MŪKUSALAS IELA 15. RĪGA. LV-1004.
VAI AIZPILDIET PIETEIKUMA ANKETU PORTALOS
WWW.DRAUGIEM.LV/LATVIJASLEPNUMS.
WWW.DIENA.LV, WWW.TV3.LV

SAVU PIETEIKUMU VARIET IESNIEGT ARI JEBKURĀ
GJENSIDIGE BALTIC FILIĀLĒ VISA LATVIJĀ

ATBALSTA

GJENSIDIGE

DIENAS ŽURNĀLI

Uzstājīgais atgādinājums no viņsaules

Cilvēka pēdējā griba ir svēta lieta. Ja viņš vēlējies tapt apglabāts ar savu iesvētībā s dāvāto Bibli, tad tā arī jādara, jo citādi nelaikis nāks par to atgādināt, līdz saņems kāroto.

Johaidi, es atkal redzēju Tantiņu! Stāvēja uz taciņas, tur pie ceriņkrūma, un skatījās taisni virsū, roka spieķītis, tikai tā kontūra tāda miglaina! Nu, goda vārds!

“Varbūt biji iedzēris kādu alu?” skeptiski nosmikņāja mamma.

“Nu, nē, šoreiz patiešām ne!”

Mamma tikai paraustīja plecus.

Ivaronkulis bija uztraucies. Un kā nu ne – pavasarī nomirusī Tantiņa atkal bija redzēta māju pagalmā pie akas. Tur, kur taciņa uz jūru. Un, tāpat kā iepriekšējās pāris reizēs, pusdienlaikā, ap bula stundu. Kad gaiss tāds netverami virmojošs un kļūst smagi elpot. Visu ritu pavadījis, remontējot žiguli, mans krusttēvs, mammas brālis, bija piesēdis uz soliņa mājas priekšā, lai atvilktu elpu. Pacēlis skatīenu, un – tur nu viņa stāvējusi.

“Ko viņa dara? Viņa kaut ko teica?” es prašāju.

“Nē, neko, tikai stāvēja un skatījās.”

“Tad viņa pagriezās un aizgāja?” es tincināju tālāk.

“Nē, es laikam kaut kā samirkšķināju acis, un nākamajā brīdī viņas tur vairs nebija.”

Tantiņa un viņas Večukiņš

Mēs viņu saucām par Tantiņu. Manu bērnības vasaru zvejnieku ciematā viņa bija viena no koloritākajām personām. Pelēcīgos pagarus brunčos, adītā jaciņā, baltu lakatiņu, plecu sedzeni – kā no Blaumaņa klasis-

kajiem darbiem. Artrita savilktajās rokās spieķītis. “Muižu laika cilvēks,” teica mamma. “Tantiņa atceras vēl baronus.” Bērnībā Tantiņa esot spēļusies uz puteklainā ceļa, tad ar saviem melnajiem, spīdīgajiem zirgiem braucis vietējais barons un gandrīz sabraucis viņu. Tas neskatījies, vai suns kāds, vai zemnieka bērns, stāstījusi Tantiņa. Dikti nikns bijis, varējis uzšaut ar pātagu. Visi no viņa baidījušies.

Tā bija iegājies Tantiņa. Lai gan viņai bija vārds – Vilhelmine. Nevienš isti nezināja, cik viņai gadu. Sprieda, ka ap 80.

Un tad viņa nomira, kā jau veci cilvēki mēdz darīt.

Savukārt Ivaronkulis, sekojot manu vecāku piemēram, vienu vasaru bija irējis istabiņu pie musu saimnieces, bet pēcāk pie pāris mājas tālāk dzīvojošās Tantiņas.

Bet kā lai izstāsta no paša sākuma?

• Tantiņas dzīve bija iegrozījusies tā, ka vīrs – saukts par Večukiņu – bija aizgājis viņsaulē jau pirms gadiem padsmīt grūtie gadi zvejas steli bija darījuši savu. Bet jaunībā Večukiņš esot pat beidzis Ainazu jūrskolu. Ulmanlaikā braucis uz preču kuģiem par stūrmāni, apceļojis pusi pasaules. Uzbūvējis Tantiņai jaunu māju ar stiklotu verandu. Tantiņa, toreiz jauna ziedoša sieviete, tikmēr mājās rūpējusies par saimniecību un izšuvusi smalkas servjetes, spilvenus un sienas segas krustdūrienā. Bet tad uzreiz sācies karš, un tālās jūras vajadzējis aizmirst. Kaut kur Ainazu pusē it kā bija kādi atāli radi, bet pašu bērns viņiem bija bijis tikai viens – dēls, taču tas pats aizgājis neceļos. Braucis uz tālzvejas ku-

ģiem, tiem, kas iet uz Atlantiju, bet tad sācis dzert. Es viņu esmu redzējusi tikai vienreiz – garš, grīlis stāvs pelēkā kamzoli, lielos, melnos kīrzas zābakos un brezenta mētelī. “Iet pie Tantiņas naudu prasīt, laikam atkal padzīts no kuģa,” čukstējās vecāki. Ši bija viena no tām lietām, ko ar bērniem neapsprida.

Naudu gan paklidušais dēls laikam nebūs dabūjis, jo Tantiņas kolhoznieces pensija tajā laikā – nu jau aizgājušā gadsimta 70. gados – bija apaļi divpadsmit rubuļi. Ar tiem Tantiņa samaksāja par elektrību, nopirka sāli, cukuru, sērkokiņus un sirdsdrapes. Protams, audzēja kartupeļus un turēja govī – ka visas veco zvejnieku ģimenes – un pārdeva pienu vasarniekiem, tādiem kā mēs – vispirms par desmit kapeikām divlitru kanniņu, bet vēlāk par divdesmit. Vēl kolhozs viņai kā pensionārei saveda malku, un tas arī viss... Bet vēl vēlāk, kad vairs nebija spēka, Tantiņa nolikvidēja – kā toreiz teica gan govī, gan vistas, bet māju pārdeva savam tolaik jau daudzgadīgajam vasarniekam ar norunu, ka līdz mūža galam viņai mājā būs istabiņa un iztikšana.

Aizgājušo laiku godība

Ciemojoties pie Ivaronkuļa, šad un tad iznāca ielūkoties arī Tantiņas istabiņā. Tā bija gara, noslēpumaina un tumša telpa, kuras vienā stūrī atradās milzīga melna kumode, bet otrā – izgriezumiem rotāta koka gulta. Uz kumodes atradās dziesmu grāmata un neliela, melna Bibeles ar zeltitu

krustu uz vāka, arī vecs, ar kloķi uzgriezams pirmskara laika telefona aparāts, kurš sen vairs nedarbojas. Senajos godības laikos Tantiņai bijis pat telefons, bet pa kara laikiem linija likvidēta un tā arī nav tikuspatjaunota. Irešajā stūrī bija krāsns, bet pie loga visādiem krāmiem aizkrauts galds. Pāri visam nenosakāma pelējuma un vecuma smaka. "Neej iekšā, tur ir suņa blusas," mamma mani parāva aiz rokas. Jo Tantiņai bija vecumdienu draudziņš dzeltenpelēks sunuks, vārdā Dadzītis, kurš aiz vecuma bija gandrīz kurls. Vēl Tantiņas istabā bija vecs, nikni rūcošs *Saratov*

To tu ieliec man līdzī

Krusttēvs tad nu arī pieskatīja Tantiņu un, kad pienāca tas brīdis, noorganizēja bēres. Šim gadījumam viņam jau laikus bija tikušas dotas visai smalkas instrukcijas. Tantiņas paklidušais dēls uz bērēm tā arī neieradās un pēc tam vairs netika redzēts, bet ne jau par to ir šis stāsts.

Tā kā krusttēva ģimenes stāvoklis tajā laikā bija nenoteikts un svārstīgs, bērnu organizēšanā piedalījās arī mani vecāki, lai viss notiktu godam un pagasts nesaktu runāt, ka skopie Rīgas vasarnieki nabaga večiņu pli-

ziņkāri un bailēm biju redzējusi uz melnās kumodes. Tā esot bijusi iesvētību dāvana no vecākiem. "To tu ieliec man līdzī," Tantiņa bija teikusi.

Nebija ielicis. Aizmirsis, varbūt arī kaunējies ko tādu lūgt rajona slimnīcas morga sanitāriem, kuri uzposa netaiķi pēdējai gaitai.

Un nu Tantiņa nāca un nāca atgādināt.

Bībeles apglabāšana

Vārdu sakot, vienu agru ritu, kad tikko sāk aust gaisma, ne aiz māpcticības, bet vienkārši, lai neviens neredzētu, mans krusttēvs

ledusskapis, ko krusttēvs bija pagādājis, un radioaparats. Jā, un pulkstenis ar bumbām un pendeli, milzīgs, pelēku, kādreiz baltu, bet nu saplaisājušu ciparnīcu, kura, kā man šķita, raudzījās man virsū nosodoši un bargi. Un virs kumodes senlaicīgā rāmi sadzeltējis foto, kur jauns, brašs, ūsains vīrs jūrnieka uniformā kopā ar ligavas plīvirā tīnušos retušētu skaistuli. "Tantiņas kāzu bilde," čukstēja mamma. *Auklee, aiija/ Weeglahm rokahn/ Bahlin, savu lihgavinj* noslēpumainajā vecajā drukā bija rakstīts zem bildes. "Viņa dikti milējusi savu vīru," mamma teica. "Iedomājies, viņa šeit dzīvoja visu cauru gadu viena pati un gaidīja vīru mājās no jūras."

Es iztēlojos blondu, garmatainu sievieti baltā kleitā katru vakaru ejam uz jūru un raugāties udeni, it kā no turienes kuru katru brīdi varetu parādīties viņas vīrs.

Man no visa tā bija bail.

Mans krusttēvs bija
ņēmis aizmirsto lietu,
braucis uz kapiem un,
ietītu baltā drāniņā,
ieracis labi dziļi virs
Tantiņas atdusas vietas.

ku iegruduši kapā. Vārdu sakot, bija gan Tantiņas laikus sagatavotā mirstamā kleita, gan mācītājs (Tantiņa nebija īpaši ticīga, taču kaut kā nevienam ij prātā neienāca, ka "mūžu laika cilvēku" varētu glabāt ar laicīgo "izrunātāju"), gan piedienīgs mielasts nedaudzajiem kaimiņiem. Bet pa rikošanās steigu un karstumu bija aizmirsts gandrīz galvenais – Tantiņas mazā, melnā Bībele, tā pati, ko es ar

bija ņēmis aizmirsto lietu (labi, ka nebija pazudusi Tantiņas krāmu jucekli), braucis uz kapiem un, ietītu baltā drāniņā, ieracis labi dziļi virs Tantiņas atdusas vietas. Ne jau nu gluži līdz pašam zārkam, tik dziļi ne, bet kādu metru gan. Mums viņš to izstāstīja krietni pēc tam. Iztēlojos Ivaronkuli viņa ķirškrāsas žiguli piebraucam pie kapiem – tie atradās pie pašas šosejas – un lavāmiem iekšā pa kalnājiem dzelzs vārtiņiem, kur kapu viņā galā aiz pamestajām baronu kapličām atradās Tantiņas un Večukiņa kapu kopīņas. Tas izskatījās smieklīgi.

Un viss – iestājās miers. Tantiņa vairs nenāca.

Nu jau daudzus gadus arī Ivaronkulis ir viņsaulē. Jāteic, ticīgs viņš no šā gadījuma tomēr nekļuva, taču atturējās smieties par cilvēkiem, kas teicās redzējuši vai sajutuši ko pārdabisku. Pirms tam viņš to bieži bija darījis. ☉

GESTAPO
ŠEFA
IZGAIŠANA

Otrā pasaules kara beigās, sabrūkot Hitlera režimam, daudzi ievērojami nacisti mēģināja nozust. Lielāko daļu, piemēram, SS šefu Heinrihu Himleru, lai arī bruņotu ar viltotiem dokumentiem, tomēr drīz vien atrada, taču dažiem izdevās izgaist bez pēdām, un par viņu likteni nav ziņu vēl šobaltdien. Viens no slavenākajiem "izgaisušajiem" bija gestapo šefs **Heinrihs Millers**.

▼ Sandris Metuzāls

Štirlic, jūs es palūgšu palikt...

Padomju pilsoņi Milleru iepazīna, pateicoties slavenajam seriālam *Septiņpadsmit pavasara mirkli*, kas vēstīja par pašai dziedīga padomju izlūka Štirlica piedzīvojumiem. Štirlics bija izdomāts tēls, taču seriālā darbojās arī daudzas reāli eksistējušas personas, piemēram, vācu izlūkdienesta šefs Valters Sellenbergs, jau pieminētais Himlers, nacists Nr. 2 Hermanis Gērings un citi. Viens no kloritākajiem bija izdevies gestapo priekšnieka Millera tēls, par ko paldies jāsaka aktierim Leonidam Bronņevojam.

Tiesa, reālais Millers Bronņevojam bija līdzīgs apmēram tikpat daudz, cik Ģirts Kesteris Barakam Obamam. Tātad – nemaz nebija līdzīgs. Par to, kāpēc tāda neatbilstība oriģinālam, pēc tam radās vesela savvēstības teorija, taču par to mazliet vēlāk.

Istais Millers nebija dedzīgs nacists. Vēl vairāk – savas karjeras sākumā viņš nacistus pat apkaroja! Pēc Pirmā pasaules kara, par kurā izrādīto drosmi Millers saņēma vairākus apbalvojumus, viņš sāka strādāt Bavārijas policijā, kur vadīja politisko sektoru un cīnījās pret visādiem dumpīgiem elementiem. Dumpīgākie no dumpīgajiem bija komunisti, kurus vēlākais gestapo priekšnieks nevarēja ieredzēt ne acu galā pēc tam, kad savām acīm bija redzējis viņu sarīkoto asiņaino izrēķināšanos ar citādi domājošajiem 1919. gada. Sķīstu loģiski, ka tik antikomunistiski noskaņots virs ar sajūsmu pieslietos nacistiem, taču nekā tam līdzīga – kamēr Hitleris un kompānija nebija tikuši pie varas, Millers vērsās arī pret nacistu nelegālajām aktivitātēm Bavārijā. Millera principi bija vienkārši: ja reiz priekšniecība teica, ka jābūt kārtībai, tad kārtība arī būs! Punkts! To vēlāk atzina arī Bavārijas nacistu partijas nodaļas vadītājs, kurš Millera raksturojumā atzīmēja, ka lielākoties gan policists apkarojis kreisos, taču, ja priekšniecība liktu, ar tādu pašu azartu viņš cīnītos arī pret labējiem: "Viņš darītu visu, lai tikai izpelnītos priekšniecības atzīnību. (..) Viņš nepārprotami nebija nacionālsociālisma atbalstītājs. Mēs vāji varam

iedomāties viņu kā mūsu partijas biedru."

Situācija mainījās 1933. gadā, kad Hitleris nāca pie varas un policejisko jautājumu risināšanu Bavārijā uzticēja vēlākajam reihdrošības dienesta priekšniekam Reinhardam Heidriham. Mazliet pārsteidzoši, taču Heidrihs tā vietā, lai izliktu pārlieku centīgo pavēlu pildītāju Milleru aiz durvīm, paņēma viņu savā paspārnē. Jo jaunais boss ātri novērtēja padotā profesionalismu un darbības spējas un saprata, ka ar tādiem kadriem būtu grēks mētāties. Tiesa, SS organizācijā gan Milleram nācās iestāties, no kā viņš veiksmīgi bija izvairījās līdz pat 1939. gadam. Dažiem partijas priekšniekiem tas nepatika, taču Heidrihs savu protežē pamazām vien bidija uz augšu. Augstāko punktu Millera karjera sasniedza 1939. gadā, kad viņu iecēla par politiskās slepenpolicijas jeb gestapo priekšnieku, vēl pēc gada viņš saņēma ģenerāļa uzplēcus.

1945. gada maijs, Berlīne

Savus darba pienākumus – nacistu režimam nesimpātisku cilvēku vajāšanu – Millers turpināja pildīt teju vai līdz pēdējam kara stundām. Lai arī šis fakts vēstures grāmatās parasti īpaši netiek pieminēts, ta-

Pēdējoreiz gestapo šefs Hitlera bunkurā bija manīts 1. maija vakarā, pēc tam uz brīdi parādījās pārvietojamā hospitālī, bet tad Millera pēdas pazūd. Laiku pa laikam pavidēja ziņas par kāda ģenerāļa Millera likteni, taču tas vienmēr izrādījās "nepareizais" Millers.

ču gestapo šefs bija viens no pēdējiem, kurš pameta reihskancelejas bunkuru – Hitlera mitni kara beigās. Cik zināms, Millers pat bija izstrādājis plānu, kā varētu izglābt Hitleru un ar lidmašīnu nogādāt Barselona. Kā zināms, Spānijā pie varas tolaik bija Vācijai draudzīgais diktators Franko. Taču plānam nebija lemts piepildīties, jo Hitleris izvēlējās nevis bēgšanu, bet pašnāvību. Gestapo priekšnieks palika ar fireru kopā līdz tā pēdējai stundīnai un arī pēc tam vēl kādu laiku klida pa bunkura gaitenītiem, pārrunādams nākotnes izredzes ar citiem "pēdējiem mohikāņiem".

Izdzīvojušie liecinieki vēlāk atcerējās, ka Millers neesot izskatījies pēc nomākta cilvēka un uz jautājumu, ko tālāk iesākt, atbildējis isi: "Gaidīt!" Padoties krieviem, kas atradās jau rokas stiepiena attālumā no bunkura, Millers nav bijis noskaņots: "Es labi zinu krievu metodes. Es nepieļaušu, lai viņi mani pakar."

Pēdējoreiz gestapo šefs Hitlera bunkura bija manīts 1. maija vakarā, pēc tam uz brīdi parādījās pārvietojamā hospitālī, bet tad Millera pēdas pazūd. Pirmajās miera dienās uzvarētājiem nebija laika tā nopietni viņu meklēt, un kaut kādas versijas par Millera likteni parādījās tikai pēc trim mēnešiem. Parbaudot reihskancelejas tuvumā uz ātru roku izraktos kapus, padomju karavīri atrada liķi ģenerāļa uniformā, kam kabatā bija apliecība uz Heinriha Millera vārda. Tiesa, fotogrāfijas gan apliecībā nebija, un, kā vēlāk izrādījās, ar gestapo priekšnieka attēliem vispār bija ļoti švaki – nebija saglabāties gandrīz neviens viņa fotoportrets. Neraugoties uz to, ka atrastā liķa personību ar simtprocentīgu pārliecību nebija izdevies noskaidrot, viņu tomēr oficiāli iegrāmatoja kā Heinrihu Milleru un pārāphbedija kapsetā.

Padomju puse īpašu traci jautājuma par to, vai kapā gul' istais Millers, necēla, taču amerikāņi gan paris gadu vēlāk mēģināja veikt savu izmeklēšanu. Rezultātu tai nebija, jo neizdevās atrast pierādījumus, ka Millers būtu izdzīvojis. Papildu sarežģījumus radīja tas, ka Vācijā Heinrihu Milleru bija simtiem, daži no viņiem pat bija uzkalpojušies līdz ģenerālim gluži tāpat kā "gestapo Millers" (tā viņu saka saukt pat oficiālos dokumentos, lai atšķirtu no pārējiem ģenerāļiem Milleriem). Laiku pa laikam pavidēja ziņas par kāda ģenerāļa Millera

likteni, taču tas vienmēr izrādījās "nepareizs" Millers.

Pavisam interesanti kļuva 1963. gadā, kad vācu prokuratūra, ņemot vērā arvien uzstājīgākās runas, ka gestapo šefs nemaz nav miris un patiesībā ir aizbēdzis, beidzot nolēma pārbaudīt, kas tad īsti guļ kapā, uz kura rakstīts Millera vārds. Veicot ekshumāciju, atklājās, ka patiesībā tur apbedīti seši cilvēki, bet ekspertīze noskaidroja, ka nevienam no viņiem nav nekāda sakara ar "gestapo Milleru". Tātad viņam 1945. gadā tomēr bija izdevies aizlaisties?!

Amerikas virziens

Par to, ka Millers tā vienkārši nevarēja pamest sagrauto un aplenkto Berlīni, lai pēc tam netraucēti inkognito dzīvotu kaut kur Argentīnā, šaubu nebija gandrīz nevienam. Kāds no uzvarētājiem, kuram bijušais slepenpolicists šķita noderīgs, viņam droši vien palīdzēja. Jautājums tikai: kurš no uzvarētājiem?

Sākumā aizdomas krita uz amerikāņiem. Jā, viņi gan bija veikuši izmeklēšanu Millera pazušanas lietā, taču tas varēja būt arī viltus manevrs acu apmānīšanai. Devīdesmitajos gados šai versijai parādījās apstiprinājums – paša Millera rakstīti memuāri, kuros viņš sīki un smalki apraksta, kā kara beigās uzņēmis sakarus ar ASV izlūkdienestu, piekritis sadarboties cīņā pret komunistiem un kā balvu saņēmis iespēju turpināt dzīvi Savienotajās Valstīs ar citu vārdu. Sensācija? It kā jau jā, tomēr vairākums vēsturnieku uzskata, ka memuāri ir viltojums, ko sarakstījis kāds tematu labi pārzinošs viltvārdis cerībā nopelnīt.

Ja arī pastāvēja vēl kadas šaubas par memuāru autentiskumu, tad 2001. gadā tās izgaisināja atslepenotie ASV. Centrālās izlūkošanas pārvaldes (CIP) dokumenti, kas atklāja, ka amerikāņi un briti pēc kara divas desmitgades ir centušies sadzīt pēdas Milleram. 1967. gadā viņi Panamā pat atraduši vīru, vārdā Frensiss Vilards Kits, kurš jau nu ļoti bijis līdzīgs "gestapo Milleram" (viņa fotogrāfijās pat Heinriha atraitne atpazīna pazudušo vīru), tomēr pirkstu nospiedumi nepārprotami liecināja, ka atkal aizšauts garām. Starp citu, ne mazāk nādžīgi Milleru meklēja arī Izraēlas MOSSAD, taču rezultāti bija tādi paši kā amerikāņiem. Nekā!

Interesantu informāciju CIP aģenti ieguvuši no Polijas pretizlūkošanas virsnieka Mihala Goleņevska, kurš sešdesmito gadu sākumā aizbēga uz ASV. Goleņevskis amerikāņiem stāstījis, ka savulaik esot strādājis kopā ar padomju kolēģiem, kuri kādā atklāšanas brīdī atzinušies, ka kara beigās esot Milleru nogādājuši Maskavā. Interesanta liecība, kuras vērtību gan mazina Goleņevska vēlākās izdarības un atklāsmes – viņš Ame-

*Izgaisušie
nacisti*

Heinrihs Millers nav vienīgais, kurš pazuda kara beigās.

MARTINS BORMANS

Viens no tuvākajiem Hitlera līdzgaitniekiem reihskancelejas bunkurā atradās līdz pat 1945. gada 2. maijam, kad kopā ar vēl dažiem cilvēkiem to pameta cerībā izlauzties no Berlīnes. Ilgu laiku par viņa likteni nebija skaidrības, kaut gan pastāvēja pamatotas aizdomas, ka Bormans turpat Berlīnē gājis bojā. Atradās pāris liecinieku, kuri kopā ar viņu bija mēģinājuši tikt laukā no pilsētas un apgalvoja, ka Bormans ir miris. Atšķirās

rikā pilnā nopietnībā sāka uzdoties par careviču Alekseju, kuram 1918. gadā izdevies izbēgt no boļševiku bēdēm. Turklāt no boļševiku gūsta esot izmucis ne tikai Aleksejs – Goleņevskis, bet arī viņa tēvs, cars Nikolajs II, kurš ar svešu vārdu nodzīvojis Polijā līdz pat savai nāvei 1952. gadā. Ja cilvēks var gvelzt tādas pasacīņas, tad rodas loģisks jautājums, vai ir vērts ticēt arī visam pārējam viņa stāstītajam...

Krievu pēdas

"Cara dēla" Goleņevska teikto sevišķi nopietni uztvert nevajadzētu, taču viņš nebūt nav vienīgais, kurš uzskatīja, ka Millers kara beigās padevies krieviem. Vēl trakāk – bija laudis, kuri uzskatīja, ka gestapo šefu jau sen bija savervējuši NKVD aģenti un viņš kara laikā spiegojis PSRS labā. Izklusās pēc ne pārāk zinātniskas fantastikas? Taču šo

Īstais Millers nebija dedzīgs nacists. Vēl vairāk – savas karjeras sākumā viņš nacistus pat apkaroja!

rādītu sevi labākā gaismā, taču vai Milleram vēltās rindas arī būtu pieskaitāmas fantāzijai, nav skaidrs, jo lielas vajadzības nepatiesi nomelnot Milleru viņam nebija.

Tiešu pierādījumu "krievu pēdām" Millera pazušanas lietā nav, tikai minējumi un mājiieni, kas brižam robežojas ar visistākajām savvērestības teorijām. Piemēram, vairāki pētnieki vērs uzmanību uz to faktu, ka faktiski neviens no tiem cilvēkiem, kas kara beigās atradās Hitlera bunkurā un izdzīvoja, savās atmiņās nepiemin Milleru, kurš tur bija vairākas dienas. Visi pārējie aprakstīti krustu šķērsu, taču par Milleru pārsvarā gadījumu ne vārda. Piemēram, Hitlera kambarulainis Ginše, kurš bunkurā atradās visu laiku, Milleru tā starp citu piemin tikai uz beigām – un arī tad norāda vien to, ka gestapo šefs esot solījis nošauties. Ja ņemam vērā, ka šos memuārus cenzēja Maskavā, tad rodas jautājums: vai gadījumā čekisti neizsvitroja no tiem visas vietas, kur pieminēts Millers, lai tā radītu iespaidu – ja viņš tur arī bija, tad dabūja galu? Jo atzīt visai pasaulei, ka ir pieņēmuši darbā gestapo priekšnieku, viņi

neatbildēts jautājums: kāpēc Milleru pēc kara meklēja angļi, amerikāņi un izraēlieši, taču krievi uzvedās sev neraksturīgi pasīvi un par izgaisušo gestapo šefu nelikās ne zinis? Vai ne tāpēc, ka patiesībā itin labi zināja, kur viņš palicis?

Zinot visu iepriekš teikto, varam ar citām acīm paskatīties uz sākumā pieminētajiem *Septiņpadsmit pavasara mirkliem*. Savvērestības teoriju cienītāji tā arī izdarījuši un, kā jau teikts, sen konstatējuši, ka reālajam Milleram ar aktieri Bronņevoju nav ne mazākās līdzības (interesanti, ka pašam Bronņevojam filmēšanas laikā nav bijis ne mazākās jausmas, kā tad istais gestapo šefs izskatījās). Toties istais Millers ir diezgan līdzīgs kādam citam filmas tēlam – padomju izlūkam Štirlicam, ko atveidoja Vjačeslavs Tihonovs. Tam, ka seriāla autori, kurus konsultēja Drošības komitejas virsnieki, nezināja, kā izskatās Millers, grūti noticēt. Loģiski rodas jautājums: kāpēc viņiem vajadzēja līdz nepazīšanai izmainīt ekrāna Millera izskatu? Vai ne tāpēc, ka reālais Millers kaut kur turpat Maskavā vien dzīvoja un drošībnieki katram gadījumam uzskatīja par labāku lieku reizi palaist tautā dezinformāciju? Bet, lai vismaz savās aprindās izrādītu cieņu vienam no labākajiem padomju izlūkiem (jo, ja Millers kara laikā tiešām strādāja padomju labā, nav šaubu, ka viņš piegādāja nenovērtējamu informāciju!), padarīja ekrāna Štirlicu mazliet līdzīgu Milleram.

Tāda, lūk, skaista, lai arī ne pārāk ticama versija. Vai tajā ir kaut grams patiesības?

Reālajam Milleram ar aktieri Bronņevoju (Millera atveidotājs filmā *Septiņpadsmit pavasara mirkli*) nav ne mazākās līdzības. Toties istais Millers ir diezgan līdzīgs kādam citam filmas tēlam – padomju izlūkam Štirlicam, ko atveidoja Vjačeslavs Tihonovs.

tikai detaļas – viens teica, ka netālu no Bormanā sprādzis artilērijas lādiņš, savukārt cits apgalvoja, ka viņš, redzot bezcerīgo stāvokli, noindējies. Tomēr liķi atrast neizdevās, tāpēc Nīmbergas tribunālā Bormanam nāvēssodu piesprieda aizmuguriski. Netrūka arī pētnieku, kuri uzskatīja, ka Bormanam izdevies aizbēgt uz Dienvidameriku. 1972. gadā ceļa remontdarbu laikā strādnieki atrada kāda vīrieša skeletu, un tika pieņemts, ka tas varētu būt Bormans. Tiesa, simtprocentīgi tolaik

to noskaidrot nevarēja, un tikai vēl pēc 25 gadiem ar DNS analīzi palīdzību beidzot kļuva skaidrs – jā, tas tiešām ir Bormans!

JOZEFŠ MENGELE

Atšķirībā no pārējiem doktors Mengele gluži bez pēdām nepazuda vis. Osvencimas koncentrācijas nometnes ārsts, kurš kara laikā veica necilvēcīgus eksperimentus ar ieslodzītajiem, kara beigās gan krita gūstā, taču neizskaidrojamā kārtā drīz vien tika

atbrīvots. Pāris gadu padzīvojis Vācijā, viņš saprata, ka agri vai vēlu var nākties stāties tiesas priekšā, tāpēc slepus aizmuka uz Argentīnu, kur ilgu laiku viņa pēdas nevienu neizdevās sadzīt, kaut gan izraēļu *MOSSAD* ļoti centās. Cik zināms, pēc Argentīnas viņš kādu laiku padzīvoja arī Paragvajā un Brazīlijā, kur 1979. gadā peldes laikā nomira ar insultu. Bet varbūt arī *MOSSAD* viņam beidzot bija sadzinis pēdas un palīdzēja nomirt...

versiju savos memuāros izklāstīja tik cienījams un labi informēts kungs kā nacistiskās Vācijas ārēja izlūkdienesta šefs Valters Šellenbergs. Viņš rakstīja, ka pēc Staļingradas kaujas Millers ne reizi vien sarunās esot uzsvēris padomju sistēmas pārkāpumu pār Vāciju, bet 1943. gada beigās nodibinājis kontaktus ar padomju izlūkdienestu. Patiesības labad gan jāatzīst, ka Šellenbergs savos memuāros šo to ir piepuskojis, īpaši jau, lai pa-

nekādi nevarēja. Par to, ka Millers padomju "orgānic" varēja būt noderīgs ne tikai kara laikā, informējot par Berlīni notiekošo, bet arī pēckara apstākļos, šaubu nav. Atmiņa, kā atzīst visi, kas Milleru pazina, viņam bija izcila, tāpēc bijušais gestapo šefs čekistus varēja konsultēt jautājumā par dažādu valstu spiegošanas tikliem un metodēm – galu galā šajā jautājumā viņš bija viens no zināšākajiem speciālistiem Eiropā. Vēl viens

Kas to lai zina. Patiesība nav zināma vēl šobaltdien. Varbūt Millers gāja bojā kara beigās liesmojošajā Berlīnē, bet varbūt patiesām laikus nomainīja saimniekus un klusi pārcēlās uz Maskavu. Ja patiesi ir otrs variants, atliek vien cerēt, ka kādudien tiks noņemts slepenības grīfs padomju arhīva materiāliem, kas saistīti ar šo lietu, un mēs uzzināsim, kas un kā īsti notika. Bet varbūt arī neuzzināsim... ☹

Kraco: mirušo cerību pilsēta

PIETURZĪMES

KAS? Craco, Materas province, Bazilikatas reģions.

KAD? Vieta apskatāma visu gadu.

KO APMEKLĒT? Craco pilsētas drupas un netālu esošo Pisticci pilsētiņu.

DRAUDZĪGI PADOMI

✦ **Jautājiet vietējiem!** Cilvēki ir atsaucīgi, vienīgi pārsvarā gadījumu runā ļoti sliktā angļu valodā vai tikai itāļiski.

✦ **Esiet modri, braucot ar auto!** Daudzviet ceļi ir ļoti šauri un likumoti,

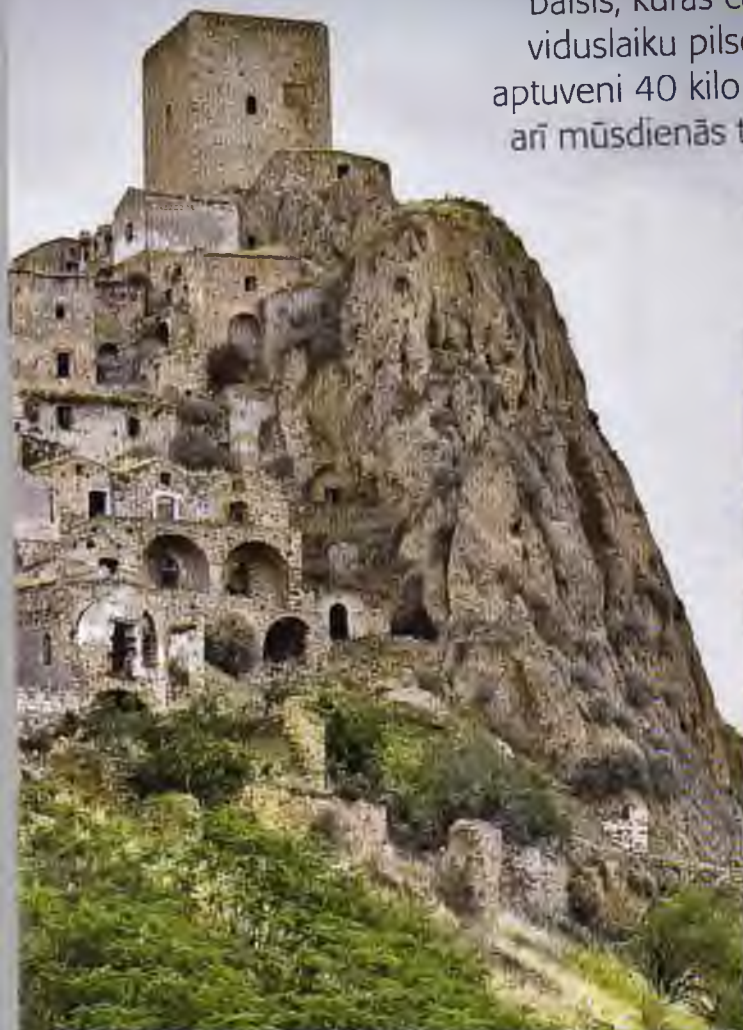
kas sākumā ir pārbaudījums pat pieredzējušiem autovadītājiem.

✦ **Sameklējiet naktsmītni laikus!** Itālijā daudzviet ir problēmas ar piekļuvi bezmaksas internetam, un viesabonēšanā tas izmaksā dārgi, tāpēc nepieciešamo informāciju vēlams sameklēt laikus. Noteikti jau iepriekš padomājiet par nakšņošanu, rezervējot vietu kādā no apkaimes naktsmājām. Un tādu tur nav daudz.

✦ **Tirgojieties!** Pakalpojumu cenas ir noteiktas, bet tās vienmēr iespējams nedaudz nokaulēt.

Kraco (*Craco*) ir pagātnes liecība, kas joprojām liek sadzirdēt balsis, kuras cauri gadsimtiem pieskandinājušas nelielo viduslaiku pilsētiņu. Tā atrodas Itālijas zābaka apakšdaļā, aptuveni 40 kilometru iekšzemē no Taranto līča, reģionā, kur arī mūsdienās tūristi nav bieži viesi un plaukst bandītisms.

▼ *Matīss Markovskis*

Ceļazīme uz Kraco. Diemžēl šis ceļš ir slēgts.

Pārsteidzoši, cik orgāniski pilsēta iekļaujas apkārtējā vidē, kaut gan aizsardzības nolūkos tā celta uz stāvas klints un no tālienes atgādina milzu skudru pūzni. Vēsturiskais centrs pamests kopš 1963. gada, kad pilsētas pēdējie iemītnieki tika izmitināti turpat netālu, jo vairākkārtējas zemestrīces bija iznīcinājušas mājokļus un padarījušas pilsētu bīstamu cilvēkiem. Tuvejā apkārtnē redzamas dažas saimniecības, taču grūti saprast, ar ko īsti mūsdienās nodarbojas atlikušie iedzīvotāji, bet kādreiz te plaukusi zemkopība un lopkopība. Pirmsākumos pilsēta dēvēta latīņu vārdā *Grachum*, kas būtu tulkojams aptuveni šādi: nesēn aparts lauks. Senākais rakstītais dokuments datēts ar 1060. gadu.

bet jau no 8. gadsimta saglabājušās liecības par cilvēkiem šajā apvidū.

Pilsēta redzama arī vairākās filmās, un zināmākā no tām ir Mela Gibsona *Kristus ciešanas*, kur Kraco ir fonā Jūdas pakāršanas ainā.

Neaptverams sausums un apbrīnojama pacietība

Redzu, kā tuvojas ceļu norobežojošās margas, un nu ir laiks pārdomāt dzīvi! Manas pusdienas jau pēc pāris sekundēm varētu izšķīst stikla, metāla un olīvkoku zaru maisījumā. Ta ir, kad pēc gara ceļa braucot gribas parunāties.

Apstājamies zaļajā zonā, kur izvietotas norādes uz Kraco un citiem tuvumā esošiem mies-

Pilsēta redzama arī vairākās filmās, un zināmākā no tām ir Mela Gibsona *Kristus ciešanas*, kur Kraco ir fonā Jūdas pakāršanas ainā.

tiem. Netālu piestājuši ļaudis, kas toveros tecina dzeramo ūdeni. Nolemjam doties navigatora norādītajā virzienā, kaut gan ceļazīme rāda uz citu pusi. Ceļš beidzas, jo sabrucis tilts pār Kavones upi, un nākas vien griezties atpakaļ. Izskatās, ka šejieniēši joprojām dzīvo kosmiskā atkritumu pārstrādes vietā, jo daudzas celmalas atgādina Latvijas mežu nostūrus, kur nepazīniegie izmet sadzīves atkritumus. Sekojam dzeltenajām ceļazīmēm un nonākam uz ceļa, kas vairāk liecina par ātru nāvi. nevis mērķa sasniegšanu. Zeme splaisājusi. Šķiet, kāds iz-

sūcis pēdējās dzīvības paliekas arī no Kraco apkārtnes. Prātam neaptverams sausums. Neticami, ka šeit vispār kaut kas spēj augt, bet vietējie ar apbrīojamu pacietību iekopuši olīvu audzes, kas izskatās kā otrādi stādītu koku dārzs – tik divaini liecas koku zari.

Pārpasaulīga vieta ar kazu zvaniņiem

Talumā aicina Kraco, kas dažās nebijušu iespēju sajukt pagātnes elpu klātienē. Tik divaini vērot šo spoku pilsētu un reizē

apzināties, ka pavisam drīz ieplūdisim tajā. Pie pazolēm lip kazu kakas, un smaka aicina tālāk, kaut arī nesen garām pabraucis vietējais policists, kurš uzrauga mirušās pilsētas mieru. Visapkārt nožogojums, kas vienā vietā pārrauts. Ķīmenīte no tuvējā ciemata raušas uz priekšu, un mēs tai pakāļ. Angļu valodu šeit ne visai labi saprot, bet kaut kā izdodas nodibināt kontaktu. Un, izlīdis cauri nožogojumam, uzņemu pāris kadru.

Nāk nakts, un tumsā ieskanas zvaniņi, kas pakārti kaklā kazam. Prātā virmo domas par kalsnu ganu, kurš joprojām nav pametis savas senās mājas. Varbūt viņš uzrauga kazas, kurās iemiesojušās Kraco mirušo bērnu dveselītes. Šejieniēšiem īpaši smags bijis 19. gadsimts, kad neizskaidrojamu iemeslu dēļ cits pēc cita mira jaundzimušie.

Pie vārtiem guļ divi balti suņi, kas sargā mirušo pilsētu. Izrādās, vienā no pamestajām mājām iemitinājies kāds čigāns, kuru gan nesatiekam. Strauji satumst, un man neizdodas iegūt tik ļoti kārotās fotogrāfijas no Kraco pilsētas, jo ieeja tās sirdī ir slēgta.

Visi miruši?

Naktsmitnes meklējumi solās būt aizraujoši. Esam nonākuši netālu esošajā Kraco Pešiera (*Craco Peschiera*). Aprunājos ar kungu, kurš savas mājas pievārtē smēķē vakara cigareti, un Dievam vien zināmā veidā saprotu, ka tuvākās naktsmājas meklējamas netālajā Pistici. Braucam pa nakts ieskauto serpentinveida ceļu un pat nenojaušam, kas par dzīvību virmo pilsētīnā, kura dienā šķita gandrīz tikpat mirusi kā tikko apmeklētā. Pistici mūs uzņem ar itāļu mazpilsētas cienīgu viesmilibu, un vietējo naktsdzīve sit augstu vilni. Nespeju iedomāties šādu vakarēšanu kādā no Latvijas mazpilsētām. Laužamies caur gājēju un stāvošu auto gūzmu ielās, kas šaurākas par vidusmēra cilvēka drēbju skapi. Ceļš ved augšup, un izskatās, ka aiz mums brauc kaut kas līdzīgs pilsētas neordinētajam pārvaldniekam, jo ar tik lielu auto normāls cilvēks šajā miestā noteikti nebrauktu. Nenoliedzami, lielais, melnais buiks iedves bijību un riebumu reizē. Atkratījušies no pilsētas vadoņa un nedaudz pamaldiju-

šies, patiesi atrodam laipnā Andrea apartamentus, kas mums šķiet par dārgu. Mums bija radies maldīgs priekšstats, ka šajā Itālijas daļā viss varētu būt lētāks, bet nekā. Mazā pilsētīnā ir devusi aptuvenu nojausmu par dzīvi, kāda varēja risināties Kraco.

Laikrādis jau pamanījies aizsteigties pāri pusnaktij. Nonākam līdz kādai divai vietai, kas atgādina amerikāniska stila mazmājiņu kooperatīvu. Šķiet, arī šeit visi ir miruši! Viesu mājas recepcijā nevienas dzīvas dvēseles. Zvanu uz vienu no reklāmas lapelē atrodamiem numuriem, un beidzot man atbild. Anglītāļu valodā vienojamies, ka vietas saimnieki parādīsies desmit minūšu laikā, lai ierādītu gultas. Pa dzelteno māju sienām rāpo ķirzakas, un nakts ir silta. Ierodas pamesto mazmājiņu saimnieks un sagrauj mūsu cerības uz lētu gulēšanu. Taisnības labad gan jāteic, ka abās minētajās vietās bija iespējams kaulēties un, atsakoties no pāris ekstrām, nedaudz pazemināt cenu. Nakšņojam mašīnā pie milzīga moteļa, kas savus ziedu laikus jau sen pārdzīvojis un nomiris dabīgā nāvē.

Ceļš, kas vedis cilvēkus uz Kraco. 1963. gadā pa to pilsētu pameta pedējie tās iemītnieki.

Cenas un noteikumi, kas jāievēro mirušās pilsētas apmeklētājiem.

Šejieniešiem īpaši smags bijis 19. gadsimts, kad neizskaidrojamu iemeslu dēļ cits pēc cita mira jaundzimušie.

Pa šo ielu var nokļūt līdz mirušās pilsētas vārtiem. Tiesa gan, to apmeklēt drīkst tikai dienas gaišajā laikā un gida pavadībā.

Mīlas olu dēšanai vistu kūts sienā.

Izdevās!

Modina saulains rīts, kas ir kā radīts, lai apskatītu mērķi no iekšpuses. Itāļi māk taisīt naudu – spoķu pilsētas apmeklējums izmaksā desmit eiro no personas, neietverot gida stāstījumu angļu valodā. Par angļu valodu iespējams vienoties, iepriekš piesakot un papildus samaksājot piecus eiro. Neskato ties uz verbālas informācijas trūkumu, pamanos noķert gana daudz izjūtu, ložņājot pa pilsētas drupām, kamēr pavadonis neredz. Izskatās, ka fotokamerai beigsies akumulators, bet uzlādētais ir pamests mašīnā, kas atrodas patlaban nesasniedzamā zonā. Karsēju tukšo bateriju uz saulē kvēlojošo namu drupām. Izdodas! Pavadonis jūtas neomulīgi – tik vien var, kā norādīt uz vistu kūts sienā izveidotajām trīsstūrveida ligzdām, kas paredzētas olu dēšanai. Šķiet neticami, ka pa šīm šaurajām ieliņām staigājuši cilvēki. Tik ļoti gribētos uz mirkli atgriezties laikā, kad viss šeit bija dzīvs! Nemot vērā apdzīvotības blīvumu un nelielo iedzīvotāju skaitu, šejieniešus varēja uzskatīt par vienu lielu ģimeni. 19. gadsimta sākumā Kraco dzīvoja ap 2500 cilvēku, bet tad sākās strauja demogrāfiska lejupslīde, kurai pievienojās dabas nesaudzīgais spēks, liekot izirt cerībām uz laimīgu dzīvi skudru pūzni kalna virsotnē. ☺

Viena no pilsētas augstākajām vietām, kur izbaudīt panorāmu, kas kādreiz bijusi vietējo iedzīvotāju ikdienas sastāvdaļa.

Horoskopu cienītāji parasti grib izlasīt, kā veiksies mīlestībā un darbā, vai pietiks naudas un mājās viss būs kārtībā, – tā apgalvo neviens vien pētījums. Mēs nolēmām šim četrām jomām piešķirt katrai savu simbolu un vizuāli parādīt, kurā jomā šajā periodā sekmēsies visvairāk. **SKAITIET SIMBOLUS! JO TO VAIRĀK, JO LIELĀKAS IZREDZES.**

UGUNS

AUNS

21. marts – 20. aprīlis

Atklāšanās notiks līdz šim veiksmīgi slēptas attiecības. Perioda otrajā pusē varat doties ceļojumā kopā ar mīloto. Var aktualizēties ar mantojumu saistīti jautājumi. Atrodiet iekrājusos parādus. Karjera būs pārrūpīgām. Necentieties izceļties priekšniecības acīs. Tuvinieku atbalsts radīs drošības sajūtu. Ģimenes būdā plānojat laipīgi.

LABĀS DIENAS

3.X	Sākums jaunām sadarbības attiecībām.
11.X	Neturiet sveci zem pūra!

LAUVA

24. jūlijs – 23. augusts

Kaisle miesīs ar greisirdības uzliesmojumiem. Nesatraucieties par mīloto cilvēka kaprizēm, raugieties uz visu ar humoru. Nauda tiks tērēta mājās vajadzībām. Dariet savu darbu centīgi, paveiktā auglus gūsiet vēlāk. Veiksies individuālā darba darītājiem. Neko neatlieciet uz vēlāku laiku. Vēlēsieties kaut ko mainīt savā dzīvē. Sāciet ar mēbeļu pārbīdīšanu.

LABĀS DIENAS

2. un 3.X	Labi risināsies naudas jautājumi.
10.X	Mājīgs vakars ģimenes lokā.

STRĒLNIEKS

23. novembris – 21. decembris

Jauna iepazīšanās var pārvilkt treknu svitru daudzām plāniem. Palielināsies darba apjoms, pieaugs ienākumi. Naudu tērēsiet radošām aktivitātēm. Būs grūti veidot uzkrājumus. Darbā pievērsiet uzmanību pat šķietami nenozīmīgām detaļām. I. abs periods intelektuālam darbam. Pārskatiet prioritātes. Godīgi sadaliet laiku starp pienākumiem mājās un darbā.

LABĀS DIENAS

5.X	Brvīdēnas divatā.
9.X	Iepriecinās jauks kompliments.

ZEME

VĒRSIS

21. aprīlis – 20. maijs

Neidealizējiet draugu, tā izvairīsieties no vilšanās. Mazāk kritizējiet mīloto. Atturieties no gadījuma sakariem. Apdomājiet visus tērīgus, jo emociju iespaida nopirktais vēlāk nepatiks. Notikumi firmā var ietekmēt ienākumu gūšanu. Centieties saglabāt esošo statusu darbā, jaunas virsotnes iekarosiet vēlāk. Gādājiet par saskaņu ģimenē. Grūtības ir pārejošas. Saglabājiet optimismu.

LABĀS DIENAS

3.X	Jaunu ideju perināšana.
10.X	Kravājiet ceļasomu!

JAUNAVA

24. augusts – 23. septembris

Uzmanība pret mīloto kausēs nelielu atsalumu attiecībās. Nestridīties par naudu. Vēlēšanās ietaupīt miesīs ar pēkšņiem tērēšanas uzplūdiem. Var rasties problēmas ar lēmumu pieņemšanu. Visu rūpīgi apdomājiet, pirms sakāt galavārdu. Lēmām veidojiet savu līgziņu. Ģimēnē var nākties izlīdzināt dažādus uzskatus. Atvases centīsies visu paveikt saviem spēkiem.

LABĀS DIENAS

2.X	Izbaudiet ilgi gaidīto tikšanos!
9.X	Gatavojiet cienastu miļiem viesiem!

MEŽĀZIS

22. decembris – 20. janvāris

Strauji nesaraujiet vecās saites. Jaunā mīlestība var būt vienpusēja. Būs tieksme tērēt bez liela apdoma. Varat saņemt interesantu sadarbības vai darba piedāvājumu. Ienākumi no radoša veikuma. Rūpīgi plānojiet laiku. Varat ieviest pārmaiņas vizuālajā izskatā. Mājīnieki steidzinās paveikt apsolīto. Apdomājiet, kā patikami pārsteigt dzīvesbiedru.

LABĀS DIENAS

3.X	Iedvesma. Pārlicība. Mērķtiecība.
9.X	Vakars sveču gaismā.

Mīlestība

Nauda

Karjera

Māju sajūta

GAISS

DVĪŅI

21. maijs – 21. jūnijs

Kopīgas darīšanas un izklaides stiprinās jau tā ciešās saites. Pēc 7. oktobra varat dibināt pastāvīgas attiecības. Uzsāktais darbs nesīs labus ienākumus. Veiksies tirdznieciski darījumi. Varat ņemt kredītu vai aizdot paudu. Sakarsušās situācijās izturieties ar pašcieņu, nenolaīdzieties līdz savstarpējiem pārmetumiem vai ķildai. Atvases atradis iespēju iepriecināt vecākus.

LABĀS DIENAS

5.X	Atkalredzēšanās ar skolas un studiju biedriem.
9.X	Kopīga laika pavadīšana ar atvasēm.

SVARI

24. septembris – 23. oktobris

Par piekrišanu nevarēsiet sūdzēties. Ar mīloto vienojieties par abiem tikamiem izklaides veidiem. Iespējams nozīmīgs materiāls ieguvums. Nav vēlams aizņemties naudu. Joprojām baudīsiet ievēribu sabiedrībā. Patiks atrasties uzmanības centrā. Pratiestiet sevi parādīt visizdevīgākajā gaismā. Mājās vēlosiet iepriecināt tuviniekus. Gandarījumu sagādās atvases panākumi un uzņēmība.

LABĀS DIENAS

3.X	Apkopojiet domas, meditējiet!
7.X	Patikams sīkums noskaņos gaišai dienai.

UDENSVIRIS

21. janvāris – 18. februāris

Dvēseles mieru vērtēsiet augstāk par pēkšņi uzliesmojušu kaisli. Sekmīgi risināsies naudas jautājumi. Neiekritiet uz glāimiem. Apstāklī darbā mainīsies uz labu. Uzņemties darbus ar pietiekami garu izpildes termiņu. Neiesaistieties kolēģu ķīviņos. Ticieties ar mīļiem cilvēkiem sabiedriskās vietās. Piedalieties ar dzīvnieku aizsardzību saistītos pasākumos.

LABĀS DIENAS

5.X	Pārgājiens gar jūru draugu pulciņā.
7.X	Patikams ielūgums.

ŪDENS

VĒZIS

22. jūnijs – 23. jūlijs

Attiecības emocionāla krīze un mīlotā cilvēka atbalsts. Var traucēt greizsirdība. Spēsiet viegli pārslēgties no viena darba uz citu. Naudu tērēsiet bez īpaša apdoma. Gatavojiet augsni karjeras kāpumiem. Orientējieties uz nākotni. Labas idejas realizēsiet vēlāk. Tuvinieki paļausies uz jūsu spēju atrisināt sasāpējušus jautājumus. Atvases var izteikt nepamatotas pretenzijas.

LABĀS DIENAS

3.X	Skaistu acu valdzinājums.
7.X	Brīnišķīgs atklājums grāmatu pasaulē.

SKORPIONS

24. oktobris – 22. novembris

Romantisku attiecību veidošana veiksmīga līdz 7. oktobrim. Esiet atklāti pret mīloto. Atturieties būt augstprātīgi. Pieņemiet lēmumus kopīgi. Labvēlīgs laiks biznesa lietām. Varat gūt papildu ienākumus. Atrodiet laiku turpināt izglītību profesionālajā jomā. Notikumi risināsies lēnāk, nekā cerējāt. Apbruņojieties ar pacietību. Sargājiet mājas dzīvi no svešam acīm.

LABĀS DIENAS

3.X	Pārdomāts pirkums gaidāmajai ziemai.
11.X	Uzrakstiet sirsniņu vēstuli mīļajam cilvēkam!

ZIVIS

19. februāris – 20. marts

Celojumā vai lietišķas tikšanās reizē varat sastapt savu cilvēku. Būs nozīmīgi ienākumi un tikami izdevumi. Ieguldiet līdzekļus izglītībā un veselības stiprināšanā. Var tikt piedāvāta finansiāli izdevīga sadarbība. Domāsiēt par pārmaiņām mājas iekārtojumā. Brīvdienas veltiet aktīvai atpūtai. Izmantojiet izdevību vairāk laika pabūt kopā ar atvasi.

LABĀS DIENAS

3.X	Mīļu vardu svētīga iedarbība.
9.X	Noderēs gan izdoma, gan iniciatīva.